

UVNITŘ VYDÁNÍ |

- 2 | Úvodní slovo ústředního školního inspektora
- 2 | ČŠI je otevřený úřad
- 3 | Poznámky k PHÚ 2014/2015
- 6 | Oblasti zájmu ČŠI - 2015/2016
- 7 | Nová kritéria ČŠI
- 8 | Výběrové zjišťování výsledků žáků
- 10 | Počet stížností stoupá
- 11 | Mezinárodní šetření výsledků žáků
- 13 | Pilotáž InspIS SET mobile
- 13 | Vzdělávání pedagogů pokračuje
- 14 | InspIS základem resortního informačního systému
- 15 | Tisíce uživatelů InspIS PORTÁLU
- 16 | České předsednictví v systému Evropských škol
- 18 | ČŠI se zaměřuje na školní stravování
- 20 | Spolupráce ČŠI se zahraničím
- 21 | Vzdělávací program pro ředitele škol
- 23 | Projekt Komplexní systém hodnocení
- 26 | Metodické publikace ČŠI
- 28 | Právní aktuality

Úvodní slovo ústředního školního inspektora

Vážené kolegyně,
vážení kolegové,

Česká školní inspekce letos připravila v pořadí již druhý informační bulletin, jehož cílem je seznámit vás s vybranými činnostmi, událostmi a aktivitami našeho úřadu za několik uplynulých měsíců. Otevřenou, transparentní, pravidelnou a také důslednou komunikaci se školami, jejich zřizovateli, institucemi veřejné správy, akademickým i neziskovým sektorem a s co nejširší veřejností považujeme za základní úkol všech státních institucí. V případě České školní inspekce, která je národní autoritou v oblasti hodnocení a kontroly kvality vzdělávání ve školách a školských

zařízeních i vzdělávací soustavy jako takové, jde pak přímo o nutnost, neboť naším primárním úkolem je poskytovat relevantní a objektivní zpětnou vazbu pro všechny účastníky vzdělávacího procesu. K tomu je zapotřebí, aby co nejvíce lidí naší činnosti rozumělo, vědělo, čemu se věnujeme a čemu se věnovat chystáme, proč a jak jednotlivé činnosti děláme, jednoduše řečeno – aby se co největší množství lidí, pro něž jako státní úřad svou službu vykonáváme, stalo našimi partnery. Věřím, že obsah následujících stránek k naplnění těchto záměrů přispěje.

Děkuji vám za dobrou spolupráci v končícím školním roce a přeji vám příjemné léto.

ČŠI je otevřený a transparentní úřad

Česká školní inspekce dlouhodobě usiluje o vyšší informovanost občanů. V rámci vyšší otevřenosti orgánů státní správy vůči veřejnosti zveřejňuje ČŠI na internetu nad rámec zákona přehled všech svých smluvních vztahů a také všech faktur.

Na domovské stránce úřadu <http://www.csicr.cz> v levém sloupci v záložce *Otevřený úřad* jsou zveřejňovány veškeré aktuálně platné hospodářské smlouvy a jejich dodatky. Smlouvy a dodatky jsou zde členěny tematicky (energie, nájemní, projekty, služby) a obsahují jakékoliv plnění

v jakékoli finanční výši. ČŠI navíc nad rámec svých zákonných povinností publikuje na webu také všechny obdržené faktury za objednané služby, které jsou umís-

těny v Registru dodavatelských faktur (<http://faktury.csicr.cz/>). Ten aktuálně obsahuje přes 2 600 položek. [| gf |](#)

Česká školní inspekce Registr dodavatelských faktur					
Datum přijetí	Dodavatel - Název	Dodavatel - IČ	Popis plnění	Částka	Elektronický obraz faktury
Od: 2.1.2014 do: 11.6.2015					
11.06.2015	DENTA PLUS s.r.o.	26910233	Úklidové služby - květen 2015 - středisko Brno	2 003,20 Kč	Soubor
11.06.2015	Univerzita Palackého v Olomouci	61989592	Ubytování účastníků akce ČŠI - červen 2015 - ústředí	7 050,00 Kč	Soubor
11.06.2015	CENTROPOL ENERGY, a.s.	25458302	Elektrická energie - květen 2015 - středisko Brno	12 809,00 Kč	Soubor
10.06.2015	AVE CZ odpadové hospodářství s	49356089	Likvidace odpadu - květen 2015 - středisko Plzeň	429,00 Kč	Soubor
10.06.2015	TELEFÓNICA O2 Czech Republic	60193336	Přenosové služby ZKZ VPN - květen 2015 - ústředí	235 492,27 Kč	Soubor
10.06.2015	Teldatacom s.r.o.	47286695	Servis telefonní ústředny - květen 2015 - středisko Ústí nad Labem	568,50 Kč	Soubor

PLÁN HLAVNÍCH ÚKOLŮ ČŠI | 2014/2015

Několik poznámek k Plánu hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2014/2015

Česká školní inspekce jako správní úřad s celostátní působností má své úkoly a povinnosti vymezeny zejména školským zákonem. Přesto předkládá každoročně ministrowi či ministryni školství, mládeže a tělovýchovy ke schválení také plán hlavních úkolů na příslušný školní rok.

TEXT | Mgr. Tomáš ZATLOUKAL
ústřední školní inspektor

Pro právě končící školní rok 2014/2015 koncipovala Česká školní inspekce strukturu plánu hlavních úkolů odlišně od předchozích let, s cílem omezit duplicitu v uvádění těch úkolů, které ČŠI vymezuje přímo školský zákon, a také s cílem zvýšit přehlednost a srozumitelnost pro školy, jejich ředitele, učitele, zřizovatele i odbornou a rodičovskou veřejnost. Současně jsme chtěli, aby základní parametry plánu mohly zůstat neměnné také v příštích letech, což zcela odpovídá požadavkům národních i mezinárodních institucí na stabilitu, kontinuitu a předvídatelnost v oblasti činnosti orgánů veřejné moci.

Základní úkoly stanovené České školní inspekci

První část plánu tak zahrnuje stálé úkoly vymezené České školní inspekci příslušnými ustanoveními školského zákona, zejména v oblasti zjišťování, hodnocení a kontroly podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání ve školách a školských zařízeních zapsaných do školského rejstříku. Druhá část plánu upřesňuje a podrobněji definuje vybrané specifické úkoly v návaznosti na vnitřní rozhodnu-

ti České školní inspekce, strategické priority Vlády ČR, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, dalších orgánů veřejné správy i doporučení mezinárodních institucí a organizací. Třetí část plánu vymezuje další úkoly stanovené ČŠI školským zákonem (např. konkurzní řízení na ředitele škol a školských zařízení, šetření stížností, podnětů a petic apod.), navazující na inspekční činnosti v předchozích obdobích (např. hodnocení účinnosti opatření přijatých školami apod.) nebo reflektující roli ČŠI jako důležitého státního úřadu v systému školství a vzdělávání. Čtvrtá část plánu pak určuje hlavní rozvojové úkoly plynoucí zejména z mezinárodní spolupráce České školní inspekce, mezinárodních závazků ČR, které ČŠI na základně příslušných pověření plní, a z postavení České školní inspekce jako úřadu veřejné správy.

Obecné parametry inspekční činnosti ČŠI

Komplexní inspekční činnost byla ve školách a školských zařízeních v průběhu školního roku 2014/2015 prováděna standardně, podle konkrétních dispozic jed-

notlivých krajských inspektorátů ČŠI, v souvislosti s konkrétními místními kontexty, případně na základě obdržených podnětů či stížností. Smyslem komplexní inspekční činnosti je poskytnout každé škole nebo školskému zařízení alespoň jednou za šest let relevantní zpětnou vazbu týkající se všech aspektů vzdělávání a také zkontrolovat, zda školy a školská zařízení plní své povinnosti v souladu s příslušnou legislativou a požadavky státu. Ve skutečnosti však ve většině škol či školských zařízení vykoná ČŠI nějakou formu inspekční činnosti (kromě komplexní inspekční činnosti jde např. o tematickou nebo orientační inspekci, inspekční elektronické zjišťování, šetření stížností apod.) v průběhu šestiletého inspekčního cyklu vícekrát, zpravidla v odlišném rozsahu a odlišného zaměření. Výstupem jsou vždy inspekční zprávy a protokoly o kontrole, které by měly účastníky vzdělávání i další zájemce informovat o tom, jak si daná škola nebo školské zařízení stojí v oblasti hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, jaké jsou silné i slabé stránky a jaká jsou doporučení ke zlepšení stavu. Veške-

rá komplexní inspekční činnost je vykonávána s ohledem na záměr České školní inspekce umenšovat význam formálních kontrol ve prospěch hodnoticích činností a sledování pedagogických procesů, tak, aby i ČŠI svou činností přispívala k neustálému zvyšování kvality vzdělávání v ČR.

Stěžejní úkoly ČŠI v právě končícím školním roce

Pro školní rok 2014/2015 si Česká školní inspekce stanovila také téměř dvacet specifických úkolů, které následně tvořily jádro zaměření inspekční činnosti s cílem poskytnout relevantní výpověď o daných tématech na úrovni vzdělávací soustavy jako celku. V průběhu deseti měsíců tedy ČŠI zjišťovala, kontrolovala a hodnotila například podporu výchovy ke zdraví zaměřenou na rozvoj zdravých stravovacích návyků, pohybových dovedností a tělesné zdatnosti dětí a žáků, přijímání dětí mladších tří let k předškolnímu vzdělávání, vzdělávání dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Dále pak podporu rozvoje, dosaženou úroveň a výsledky vzdělávání v informační a jazykové gramotnosti, přijímání a vzdělávání žáků v přípravných třídách všech typů základních škol a v přípravných stupních základních škol speciálních, přijímání ke vzdělávání a vzdělávání ve školách, které opakovaně vykazují vysokou míru neúspěšnosti jak při maturitní zkoušce, tak v elektronickém zjišťování výsledků žáků prováděném Českou školní inspekcí, kvalitu vzdělávání v po-

maturitním studiu v jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky, kvalitu vzdělávání v technických oborech odborného vzdělávání, včetně vzdělávání ve školách s nástavbovými obory a včetně praktického vyučování, maturitní i závěrečné zkoušky, kvalitu vzdělávání v sociálně vyloučených lokalitách, vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem, oprávněnost požadavků na úplaty v počátečním vzdělávání nebo vzdělávání romských žáků v příslušných vzdělávacích programech.

Některé specifické úkoly byly plněny v rámci běžné inspekční činnosti v jednotlivých školách a školských zařízeních, k některým specifickým úkolům však ČŠI připravila samostatnou metodiku a příslušné inspekční formuláře či záznamové archy, které umožní analytickým útvarům vyhodnotit situaci v daných tématech z různých úhlů pohledu a se zohledněním jednotlivých specifik. V takovém případě se inspekční činnost zaměřovala tematicky na

konkrétní vzorek škol a její rozsah s ohledem na řešenou tematiku byl větší. Inspekční činnost ve vztahu k některým specifickým úkolům byla doplněna také o inspekční elektronické zjišťování (INEZ), které umožňuje získávat důležité informace a data z velkého vzorku škol, případně úplně ze všech škol či školských zařízení, kterých se daná problematika dotýká.

Zaměřeno na děti a žáky s odlišným mateřským jazykem

Takto Česká školní inspekce přistoupila například k problematice vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem. Nejprve více než osm tisíc mateřských, základních a středních škol poskytlo informace o počtech dětí a žáků s cizí státní příslušností nebo těch, pro něž není čeština mateřským jazykem, informace o tom, kolik z těchto dětí a žáků potřebuje jazykovou podporu a kolik z nich ji skutečně dostává, jakým způsobem je tato podpora zajištěna, co by školy potřebovaly k tomu,

ILUSTRACNÍ FOTO | Gabriela Francová, ČŠI

PLÁN HLAVNÍCH ÚKOLŮ ČŠI | 2014/2015

aby bylo vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským poskytováno ve stále se zvyšující kvalitě, jak školy nahlíží na poskytování financí k zajištění podpory vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem apod. Takto získané souhrnné informace byly podrobeny analýzám, které kromě toho, že poskytnou zajímavé a důležité informace v následně připravené tematické zprávě, umožnily stanovení vhodného vzorku pro prezenční inspekční činnost. Ta se uskutečnila vždy na vybraných třech mateřských, třech základních a třech středních školách v každém kraji, přičemž součástí inspekčních týmů byli také prizvaní experti věnující se problematice cizinců a jejich integrace. V teoretické rovině byly sestaveny konkrétní indikátory kvalitního a efektivního začleňování a vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem, které se dotýkaly organizace školy, výuky, spolupráce škol a učitelů se zákonnými zástupci nebo přípravy pedagogů a jejich dalšího vzdě-

lávání. Díky takto pojatému úkolu bude ČŠI moci poskytnout všem účastníkům vzdělávacího procesu relevantní, objektivní a obsahově bohatou výpověď, která bude navíc prvním snímkem svého druhu o této problematice.

Jakkoli se možná někomu může zdát, že jde o téma okrajové a v kontextu jiných témat nedůležité, je třeba si uvědomit, že úkoly škol a školských zařízení i vzdělávacího systému jako celku jsou velmi různorodé a rozsáhlé a povinností státu je zajišťovat poskytování kvalitního vzdělání všem dětem, žákům a studentům bez rozdílů jejich pohlaví, etnicity, původu, mateřského jazyka, sociokulturního zázemí apod. A právě proto musí Česká školní inspekce jako národní autorita pro hodnocení a kontrolu škol a školských zařízení svou činnost zaměřovat průřezově, na oblasti týkající se většiny vzdělávaných, i na témata, která se s ohledem na svou specifickou váhou spíše na menší počet dětí, žáků a studentů. Při přípravě specifických inspekčních akcí navíc spolupracujeme také s externími odborníky (např. zmiňovanou tematickou inspekční činnost ke vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem jsme připravovali ve spolupráci s obecně prospěšnou společností META, která se dlouhodobě věnuje integraci cizinců v České republice), což umožňuje zohledňovat také specifické pohledy a zkušenosti lidí, kteří se daným tématům důsledně věnují, a kteří tak mohou být v nazírání na ně senzitivnější.

Odborné vzdělávání jednou z priorit

Obdobně jsme přistoupili k přípravě a realizaci také dalších specifických úkolů, jako je například široká a komplikovaná **problematika odborného vzdělávání**. Také v rámci tohoto úkolu jsme připravili specificky zaměřené inspekční dotazníky, formuláře a záznamové archy postihující prakticky celou šíři aspektů odborného vzdělávání, včetně praktického vyučování, také v rámci tohoto úkolu jsme spolupracovali s externími odborníky při přípravě i při vlastní realizaci. Obdobně pak u problematiky kvality vzdělávání v sociálně vyloučených lokalitách nebo u problematiky vzdělávání v maturitních kurzech jazykových škol.

Realizace specifických úkolů je velmi důležitou součástí činnosti České školní inspekce, neboť informace získané z tematicky zaměřených aktivit umožňují poskytovat pro řízení vzdělávací soustavy stěžejní a zajímavá data, doporučení i návrhy systémových opatření a změn a také monitorovat reálné naplňování nejrůznějších vládních či rezortních strategií a koncepčních dokumentů.

Výstupy ze specifických inspekčních akcí jsou průběžně předávány ministrowi či ministryni školství, mládeže a tělovýchovy a dalším vedoucím pracovníkům ministerstva a budou podrobněji komentovány ve *Výroční zprávě České školní inspekce za školní rok 2014/2015* nebo v příslušných tematických zprávách, které budou k dispozici také na webových stránkách.

...

INSPEKČNÍ ČINNOST VE ŠKOLNÍM ROCE 2015/2016

| Oblasti zájmu České školní inspekce ve školním roce 2015/2016

V následujícím školním roce 2015/2016 se Česká školní inspekce bude kromě standardní inspekční činnosti ve školách a školských zařízeních zapsaných do školského rejstříku opět zaměřovat také na některé specificky orientované úkoly s cílem poskytnout relevantní, objektivní a kvalitativně silné výpovědi o výkonu vzdělávací soustavy v daných tématech.

TEXT | PhDr. Ondřej ANDRYS, MAE
náměstek ústředního školního inspektora

Také letos bude ČŠI spolupracovat s externími odborníky, zejména zástupců akademické sféry i některých neziskových organizací, kteří se příslušným problematikám dlouhodobě věnují.

Bude-li návrh plánu hlavních úkolů ČŠI s tématy navrženými pro příští školní rok schválen ze strany ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, zaměříme svou pozornost například na výuku soudobých dějin a 2. stupni základních škol a na středních školách, na výuku matematiky na základních a středních školách, na vzdělávání v globálních a rozvojových tématech, na vzdělávání v tématech etické výchovy, na vzdělávání nadaných, mimořádně nadaných a talentovaných dětí, žáků a studentů, na zájmové vzdělávání, na vzdělávání dětí, žáků a studentů s tělesným postižením, na vzdělávání v oblasti bezpečnosti (dopravní výchova, ochrana člověka za mimořádných událostí, příprava občanů k obraně státu apod.), na ochranu dětí, žáků a studentů před projevy šikany, diskriminace, nepřátelství

nebo násilí, na zápisy do 1. ročníků základního vzdělávání, na vzdělávání ve středních školách s pedagogickými obory vzdělání, celkově na vzdělávání ve vyšších odborných školách nebo na podporu rozvoje, dosaženou úroveň a výsledky vzdělávání ve čtenářské, matematické a sociální gramotnosti. Samozřejmostí je dohled nad maturitními i jednotnými závěrečnými zkouškami a také výběrové elektronické zjišťování výsledků žáků v počátečním vzdělávání.

Jedním z velkých rizik součas-

nosti je zvyšování nerovnosti v přístupu ke vzdělávání, a to i přesto, že rovný přístup ke vzdělávání je dlouhodobě součástí prioritních cílů vzdělávacích politik (rovný přístup je navíc garantován např. Ústavou ČR, Úmluvou o právech dítěte i školským zákonem). ČŠI sdílí názor expertů OECD, že vzdělávací systémy, které si vedou nejlépe, jsou ty, které dokáží propojit rovnost ve vzdělávání s jeho kvalitou. Proto je problematika rovného přístupu ke vzdělávání důležitým průřezovým tématem činnosti

ILUSTRACNÍ FOTO | Gabriela Francová, ČŠI

ČŠI. Důsledně tak hodnotíme a kontrolujeme (a budeme také nadále hodnotit a kontrolovat), zda škola správně identifikuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zda vytváří podmínky pro jejich úspěšný rozvoj, zda zohledňuje vliv vnějšího prostředí na úspěšnost žáků, jestli má preventivní systémy na snižování školní neúspěšnosti, jestli přijímá adekvátní a účinná opatření k odstranění sociálních, zdravotních, kulturních či etnických

bariér, zda škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením poskytuje poradenskou pomoc, jestli jsou uplatňovány účinné pedagogické metody a individuální přístup k žákům, jestli škola zajišťuje včasnou podporu žákům s riziky školní neúspěšnosti, jestli jsou žáci zařazováni oprávněně do jednotlivých vzdělávacích programů apod.

Počínaje školním rokem 2015/2016 bude Česká školní inspekce navíc nově hodnotit také

míru inkuzivity českého vzdělávacího systému, přičemž jednotlivé parametry proinkluzivního prostředí budou sledovány při návštěvě každé školy.

V neposlední řadě se Česká školní inspekce bude věnovat úkolům souvisejícím s mezinárodními závazky, jako je inspekční činnost v Evropských školách nebo realizace mezinárodních šetření výsledků žáků (ve školním roce 2015/2016 půjde zejména o hlavní šetření PIRLS 2016)....

KVALITNÍ ŠKOLA

| ČŠI představuje nová kritéria

Jedním z principiálně nejdůležitějších úkolů České školní inspekce ve školním roce 2015/2015 bylo s podporou projektu NIQES připravit inovovaná kritéria pro sledování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání vycházející z modelu tzv. kvalitní školy.

TEXT | Mgr. Petr SUCHOMEL, Dr.
vedoucí oddělení metodik a analýz

Východiskem pro formulaci kritérií byly jak soubor stávajících kritérií používaný v inspekční činnosti, tak poznatky shromážděné analýzou zahraničních systému sledování a hodnocení kvality ve vzdělávání a v neposlední řadě i názory a doporučení celé řady odborníků z akademické sféry i pedagogické praxe, zástupců profesních asociací působících ve školství i samotných pracovníků ČŠI. Kritéria vznikla v modifikacích pro předškolní vzdělávání, základní školu, vše-

obecné (gymnaziální) střední vzdělávání, střední odborné vzdělávání a pro vyšší odborné školy.

Kritéria jsou ve všech modifikacích shodně rozdělena do šesti základních oblastí: **Koncepce a rámec školy, Pedagogické vedení školy, Kvalita pedagogického sboru, Vzdělávání, Vzdělávací výsledky, Podpora školy dětem.** Každá oblast je vymezena stručným popisem a vysvětlením hlavních cílů, následuje několik kritérií, jejichž význam a obsah je vždy demonstrován popisem cílo-

vé (výborné) úrovně naplnění. Zvláštní postavení má závěrečná část vymezující externí podmínky, v nichž školy působí a k nimž je vhodné přihlížet při hodnocení dosažené úrovně v jednotlivých kritériích. Zvolená struktura kritérií umožní školám i ČŠI jednoznačněji identifikovat silné a slabší stránky jednotlivých škol a efektivněji se zaměřit na zlepšování aktuálního stavu, ať už zjištěného ČŠI v rámci inspekční činnosti, nebo školou během vlastních autoevaluačních aktivit.

KVALITNÍ ŠKOLA

Po doplnění o část zahrnující příklady inspirativní praxe bude soubor kritérií navíc disponovat také významnou metodickou silou poskytující školám možnost dalšího rozvoje bez přímé ingerence České školní inspekce.

Práce na formulaci nového modelu kritérií zahrnuje vedle práce odborné skupiny také diskusní se-

tkání s odbornou veřejností a konzultace postupných verzí kritérií se zástupci asociací působících ve školství. Výsledná podoba kritérií tak odráží konsenzuální pohled odborné veřejnosti na ukazatele kvality ve vzdělávání a díky tomu mají kritéria reálnou ambici posunout úroveň inspekčního sledování a hodnocení práce škol na kvalita-

tivně vyšší úroveň.

Aktuálně je návrh kritérií pro hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání posuzován v rámci vnitřního připomínkového řízení MŠMT a v případě následného schválení ze strany ministryně školství, mládeže a tělovýchovy bude uplatňován od začátku školního roku 2015/2016. ●●●

TEMATICKÉ VÝSTUPY ČŠI

| Výběrové zjišťování výsledků žáků 2015

V rámci zákonem definovaných úkolů získávat a analyzovat informace o vzdělávání a také hodnotit podmínky, průběh a výsledky vzdělávání provedla ČŠI v období od 11. do 22. května 2015 výběrové zjišťování výsledků žáků vybraných ročníků a druhů škol. Zjišťování výsledků bylo provedeno elektronickou cestou prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET.

TEXT | Mgr. Petr SUCHOMEL, Dr.
vedoucí oddělení metodik a analýz

Zaměření

Výběrové zjišťování výsledků bylo zaměřeno na žáky 9. ročníků základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií a na žáky 3. ročníků vybraných oborů středních odborných škol, a to v oblasti společenskovedních předmětů (dějepis, zeměpis, výchova k občanství; 9. ročník základních škol a odpovídající ročníky víceletých gymnázií) a přírodovědných předmětů (fyzika, chemie, biologie; 9. ročník základních škol a odpovídající ročníky víceletých gymnázií, 3. ročníky vybraných oborů středních odborných škol).

Cíl

Výběrové zjišťování výsledků ověřovalo aktuální míru dosažení očekávaných výstupů podle příslušných rámcových vzdělávacích programů a jeho cílem je poskytnout žákům, jejich zákonným zástupcům, učitelům, ředitelům škol i státu objektivizovanou informaci o výsledcích vzdělávání. Analýza výsledků poskytne informace především o tom, nakolik se liší míra dosažení očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích oblastech, jimž často nebývá v daných ročnících či vybraných oborech středních škol věnována adekvátní pozornost, nakolik se

liší míra dosažení očekávaných výstupů Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání u žáků aktuálně končících povinnou školní docházku od žáků, kteří povinnou školní docházku ukončili před třemi lety, nakolik se liší míra dosažení očekávaných výstupů rámcových vzdělávacích programů u jednotlivých vybraných oborů středních odborných škol a nakolik koresponduje míra dosažení očekávaných výstupů rámcových vzdělávacích programů s úspěšností škol v mezinárodních šetřeních zaměřených na přírodovědnou oblast.

TEMATICKÉ VÝSTUPY ČŠI

Vzorek škol

Do vzorku bylo zařazeno celkem **2 311 škol** (základní školy, víceletá gymnázia, středních odborné školy s vybranými obory). Vzorek základních škol a víceletých gymnázií byl sestaven tak, aby počty škol odpovídaly regionálnímu rozložení škol ve školském rejstříku (podíl počtu škol z jednotlivých krajů), aby stejným poměrem jako v rejstříku škol byly zastoupeny školy veřejné a školy ostatních zřizovatelů, aby stejným poměrem jako v rejstříku škol byly zastoupeny základní školy a víceletá gymnázia, aby stejným poměrem jako v rejstříku škol byly zastoupeny školy malé (do 100 žáků), středně velké (101–300 žáků) a velké (nad 300 žáků), aby stejným poměrem jako v rejstříku škol byly zastoupeny školy z malých obcí (do 10 000 obyvatel), středně velkých obcí (10 až 50 tisíc obyvatel) a velkých obcí (nad 50 000 obyvatel).

Do vzorku je zařazeno také několik desítek škol ze skupiny s nejlepšími výsledky a několik desítek škol ze skupiny s nejhorsími výsledky z procesu zjišťování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol provedeného v roce 2013. Součástí vzorku jsou také školy, ve kterých bylo v posledních třech letech provedeno tematické šetření České školní inspekce zaměřené na podmínky a rozvoj přírodovědné gramotnosti, padesátiprocentním podílem jsou zastoupeny školy, jejichž žáci řešili úlohy v mezinárodním šetření PISA 2012, a třetinovým podílem školy, jejichž žáci řešili úlohy v mezinárodním šetření PISA 2015. Vzorek středních odborných škol byl sestaven tak, aby zahrnoval všechny střední odborné školy vzdělávající žáky ve třetím ročníku 44 vybraných oborů (jde o obory s minimálně sedmihodinovou předepsanou dotací pro předměty přírodovědné

oblasti dle rámcového vzdělávacího programu platného pro daný obor).

Základní popis testů

Každý z obou ověřovacích testů o délce 75 minut zahrnoval úlohy tří vzdělávacích oblastí (chemie, fyzika, přírodopis v případě testu přírodovědného přehledu, dějepis, výchova k občanství, zeměpis v případě společenskovedního přehledu). Na základě výsledku v první části testu (30 úloh) řešil žák ve druhém testu buď úlohy základní obtížnosti, nebo úlohy vyšší obtížnosti (ve snaze přizpůsobit obsah testu schopnostem žáka). Zastoupeny byly úlohy různých typů s částečně otevřenou nebo uzavřenou odpovědí. Hodnocení úloh odráží míru jejich komplexnosti, celkové skóre žáka je určeno bez odečítání bodů za nesprávné odpovědi. Součástí výběrového zjišťování byl také dotazník žáka a dotazník učitele – právě analýza odpovědí v obou dotaznících, identifikace vazeb a korelací s výsledky testů a podrobnější pohled na výsledky optikou typologie škol (faktor velikosti, typu školy, typu zřizovatele, velikosti obce apod.) budou předmětem dalších, podrobných analýz, jejichž výsledky budou k dispozici na konci srpna 2015.

Výsledky zjišťování představí veřejnosti ministryně školství, mládeže a tělovýchovy a ústřední školní inspektor ve čtvrtek 25. června 2015. Od tohoto dne budou také spolu s komentáři zveřejněny na webových stránkách České školní inspekce

ILUSTRACNÍ FOTO | Gabriela Francová, ČŠI

INSPEKČNÍ ČINNOST NA ZÁKLADĚ STÍŽNOSTI

| Počet stížností na školy a školská zařízení dlouhodobě stoupá

Když při řešení problému nestačí komunikace s ředitelem školy, případně školskou radou, obrazejí se rodiče žáků se stížnostmi na Českou školní inspekci. Počet stížností doručených ČŠI dlouhodobě stoupá. Ve školním roce 2013/2014 ČŠI řešila celkem 527 stížností, k 15. červnu letošního roku je jich evidováno 535. Jak šetření stížností probíhá v praxi?

TEXT | Mgr. Soňa VÁPENÍKOVÁ
oddělení koordinace inspekční činnosti

Česká školní inspekce v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona provádí inspekční činnost také na základě podnětů, stížností a petic. V případě inspekční činnosti konané na základě stížnosti prošetřuje ČŠI jednotlivá tvrzení uvedená ve stížnosti a výsledek šetření předává zřizovateli k dalšímu řízení. Zřizovatel informuje ČŠI o vyřízení stížnosti a o opatřeních přijatých k nápravě.

Nejčastější předmět stížností

Rodiče žáků tvoří v posledních letech nejpočetnější skupinu stěžovatelů. Nejčastěji jsou šetřeny stížnosti, které se týkají **nespokojenosti s komunikací školy se zákonnými zástupci**, kdy rodiče nejsou pedagogickými pracovníky nebo vedením školy informováni o zhoršujícím se prospěchu či chování svých dětí.

Další oblastí je **hodnocení výsledků vzdělávání a chování dětí a žáků**. Šetření stížností je zpravidla zaměřeno na dodržování pravidel hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Dochází např. i k takovým situacím, že škola udělí sníženou známku

z chování již v průběhu prvního nebo druhého pololetí a nevyžije tak možnosti uložit žákovi výchovné opatření stanovené ve vyhlášce o základním vzdělávání a plnění povinné školní docházky a ve vyhlášce o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři. Zaznamenány byly i případy, kdy školy do hodnocení chování zahrnuly také chování žáků mimo školu.

Početnou skupinu tvoří rovněž stížnosti, které se vztahují ke vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, kdy škola dle názoru stěžovatelů **nezhledňuje doporučení školského poradenského zařízení a nepostupuje podle individuálních vzdělávacích plánů**.

Dále stěžovatelé upozorňují na případy, kdy učitelé dle názoru stěžovatelů **vyučují a klasifikují učivo, které neodpovídá věku žáků a není v souladu se školním vzdělávacím programem konkrétní školy**.

Česká školní inspekce rovněž prošetřuje stížnosti na potenciální nedostatky v **zajištění bezpečnosti dětí a žáků při vzdělávání**

a s ním přímo souvisejících činnostech. Jde především o zamezení přístupu cizích osob do škol, o zajištění bezpečnosti během přestávek, při vycházkách a výletech, sportovních a jiných akcích.

ČŠI řeší i anonymní stížnosti

Specifickou skupinu stížností tvoří anonymní stížnosti. Česká školní inspekce po důsledném posouzení a vyhodnocení jejich obsahu přistupuje k šetření i těchto stížností, případně podněty z nich vyplývající využívá k další inspekční činnosti. Práci při prošetřování často komplikuje fakt, že není možno komunikovat se stěžovatelem za účelem upřesnění skutečností uvedených ve stížnosti či podnětu.

Specifika řešení stížností

Prošetřování stížností se řadí mezi nejsložitější inspekční činnosti. Od školních inspektorů vyžaduje velmi dobré komunikační dovednosti a vysokou míru asertivity. Významným předpokladem pro nápravu zjištěného stavu při důvodných stížnostech je i fungující spolupráce se zřizovateli škol. ...

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ REALIZOVANÁ ČŠI

Česká republika a mezinárodní šetření výsledků žáků

Mezinárodní šetření výsledků žáků jsou od roku 1995 součástí hodnocení vzdělávání v České republice a poskytují informaci zejména o úrovni znalostí a dovedností českých žáků v matematice, přírodovědě, čtení a počítačové a informační gramotnosti. Za organizaci, realizaci i vyhodnocování těchto šetření v ČR odpovídá Česká školní inspekce jako národní autorita pro hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání.

TEXT: PhDr. Josef BASL, Ph.D.
vedoucí oddělení mezinárodních šetření

Důvodem pro zapojení do mezinárodních ověřování výsledků žáků je záměr získat externí zpětnou vazbu, která v rámci vzdělávací politiky může být oporou či inspirací pro případné změny vzdělávacích politik, např. v oblasti národního kurikula. Jeliž mezínárodní šetření probíhají v pravidelných cyklech, může Česká školní inspekce analyzovat také trendy vývoje výsledků. Například do šetření TIMSS se Česká republika poprvé zapojila v roce 1995. Až budou příští rok zveřejněny výsledky z TIMSS 2015, bude díky tomu Česká republika mít obrázek o trendu vývoje výsledků za uplynulých 20 let.

Testování je navíc vždy realizováno na reprezentativním vzorku škol, je tedy možné porovnávat i průměrné výsledky žáků z jednotlivých druhů škol v rámci celé republiky (např. základní škola a víceleté gymnázium).

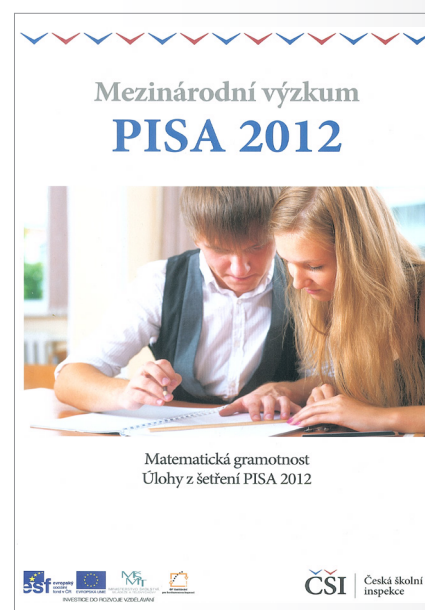
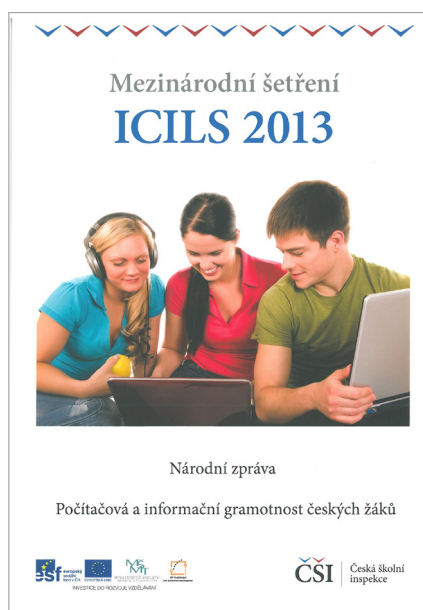
V roce 2015 se čeští žáci zapojili do dvou hlavních šetření a jedné pilotáže

V rámci hlavního sběru dat bylo provedeno šetření **PISA**

2015 (*Programme for International Student Assessment*), v jehož rámci byla elektronickou cestou testována přírodovědná, matematická a čtenářská gramotnost a také týmové řešení problémových úloh. V ČR se do tohoto šetření zapojili patnáctiletí žáci z 349 základních a středních škol. Testování se ve školách uskutečnilo v termínu od 23. března do 17. dubna 2015. Celkově se do testování PISA 2015 zapojily všechny členské země OECD (např. Německo, Rakousko, Francie, Polsko, Slovensko, USA nebo

Austrálie) a přes dvě desítky zemí nečlenských, jako je Rusko, Singapur nebo Lotyšsko.

Druhým šetřením v režimu hlavního sběru dat pak byl **TIMSS 2015** (*Trends in International Mathematics and Science Study*), který ověřuje znalosti žáků v matematice a přírodovědě. Do něj se zapojili žáci 4. tříd ze 159 základních škol, testování bylo realizováno mezi 4. a 29. květnem letošního roku. Oproti šetření PISA 2015 žáci vyplňovali testy v papírové podobě. Šetření se uskutečnilo ve více než 60

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ REALIZOVANÁ ČŠI

zemích (kromě evropských zemí dále např. Kanada, Japonsko, Chile nebo Jihoafrická republika).

Vedle hlavních sběrů byla v letošním roce provedena také **pilotáž šetření PIRLS 2016** (*Progress in International Reading Literacy Study*) zaměřeného na testování čtenářské gramotnosti, které bude mít hlavní sběr dat v příštím roce. Letošního testování se zúčastnili rovněž žáci 4. tříd, kteří reprezentovali celkem 38 základních škol. Také v tomto šetření byla využita papírová podoba testů, testovacím obdobím byl 9. – 20. březen 2015. Do pilotního šetření PIRLS 2016 se zapojilo přes 50 států, jako je Německo, Polsko, Slovensko, Chile, Japonsko nebo Rusko.

Zjištění z mezinárodních šetření

Vyhodnocování testů a následné analýzy výsledků se řídí harmonogramem mezinárodních center. Zjištění budou prostřednictvím národních zpráv s komentovanými výsledky zveřejněna v listopadu 2016 pro TIMSS 2015, v prosinci 2016 pro PISA 2015 a v prosinci 2017 pro PIRLS 2016.

Na zveřejnění národních zpráv s výsledky pak vždy naváží podrobnější sekundární analýzy zaměřené na konkrétní témata (např. specifika slabých a výborných žáků, typy úloh, které jsou pro žáky nejvíce obtížné apod.).

S výstupy z mezinárodních šetření Česká školní inspekce pracuje a i nadále je bude synergicky využívat při hodnocení vzdělávacího systému a přípravě návr-

ILUSTRACNÍ FOTO | Gabriela Francová, ČŠI

hů doporučení pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. V roce 2014 byly například ve spolupráci s externími odborníky zpracovány sekundární analýzy výsledků mezinárodních šetření PIRLS 2011, TIMSS 2011 a PISA 2012. Analýzy se zaměřily například na problematiku rozdílů ve výsledcích jednotlivých škol a tříd na 1. stupni, na oblibu čtení a matematiky u žáků 4. ročníků a na problematiku sebepojetí žáků ve škole (Více na: <http://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Sekundarni-analyzy-vysledku-mezinarodnich-setreni>).

Zapojení v roce 2016 a v cyklech následujících

Hlavní sběr dat šetření PIRLS 2016 se v České republice uskuteční v termínu od 29. března do 20. dubna 2016 a bude do něj zapojeno 157 škol.

Česká školní inspekce ve spolupráci s MŠMT připravuje již

také zapojení České republiky do dalších cyklů mezinárodních šetření výsledků žáků. Konkrétně jsou plánovány cykly PISA 2018 a PISA 2021. První přípravné činnosti pro cyklus PISA 2018 se uskuteční již na konci letošního roku.

Dále je plánováno zapojení do dalšího cyklu Mezinárodního šetření o vyučování a učení **TALIS 2018** (*Teaching and Learning International Survey*), včetně rozšíření, které umožní propojit zjištění **PISA 2018** a **TALIS 2018** a získat tak „bohatší“ data pro analýzy.

Počítá se také se zapojením České republiky do cyklu **TIMSS 2019** a do cyklu **PIRLS 2021**. V PIRLS a TIMSS se chystá postupný přechod na elektronické testování. V obou případech se proto plánuje zapojení i do doplňkových modulů elektronického testování (eTIMSS a ePIRLS).

...

INFORMAČNÍ SYSTÉMY ČŠI

| Pilotáž InspIS SET mobile

V průběhu dubna a května letošního roku provedla Česká školní inspekce pilotáž nového modulu informačního systému InspIS SET (inspekční systém pro elektronické testování). Nově vytvořeným modulem je aplikace InspIS SET mobile, která je určena pro použití v zařízeních mobilních platforem (tablety a chytré mobilní telefony)

TEXT: Bc. Kamil MELICHÁREK
ředitel odboru ICT a hospodářské správy

Mobilní zařízení se dynamic-
ky zapojují do procesů v oblasti
vzdělávání, proto se ČŠI již před
rokem rozhodla podpořit vý-
voj této aplikace využitím vnitř-
ních finančních úspor projektu
NIQES, který realizuje.

Díky existenci této aplikace se
také výrazně zvyšují možnosti
využití samotného systému In-
spIS SET na straně škol, které
jsou mnohdy limitovány nedo-
statečným vybavením, protože
veškeré počítače, na kterých je
možno provádět elektronické
testování, jsou mnohdy plně ob-
sazeny v rámci běžné výuky.

Aplikaci InspIS SET mobile je

možné plnohodnotně použít ve
všech modulech systému. Jde
o tzv. certifikované testování (re-
alizováno ze strany ČŠI, pro ško-
ly povinné), školní testování (do-
brovolné využití ze strany škol,
k dispozici databanka úloh a tes-
tů, čítající tisíce testových otá-
zek) a domácí testování (v tomto
modulu může testy veřejné data-
banky využít kdokoliv).

Pilotní ověření bylo realizováno
v cca 50 školách za účasti několi-
ka desítek učitelů a stovek žáků.
Přestože proběhlo úspěšně, vy-
plynula z něj řada podnětů, kte-
ré byly okamžitě zapracovány
v pokračujícím vývoji aplikace.

Ta je aktuálně již v ostrém pro-
vozu a je k dispozici zdarma ke
stažení ve všech svých muta-
cích – pro systémy s iOS (App-
le iPhone a iPad) v Apple Sto-
re, pro systémy s OS Android
v Google Play a pro tablety s OS
Windows ve Windows Store. ...

| Vzdělávání pedagogů pro práci s informačními systémy ČŠI pokračuje

Vzhledem k velkému zájmu ze
strany pedagogických pracov-
níků o vzdělávací programy Čes-
ké školní inspekce zaměřené na
zvládnutí práce s jednotlivými
informačními systémy rodiny
InspIS nabídne Česká školní in-
spekce vzdělávání nad rámec
původního plánu ještě v měsíci
září. Mobilní vzdělávací centra,
v nichž budou školení realizo-

vána, budou otevřena v Praze,
Karlovy Vary, Ústí nad La-
bem, Liberci, Plzni, Českých
Budějovicích, Hradci Králové,
Jihlavě, Olomouci, Brně, Zlíně
a Ostravě. Centra nabídnou
vzdělávání pro práci se systémem
InspIS ŠVP (systém pro práci se
školními vzdělávacími progra-
my), InspIS PORTÁL (platforma
pro veřejnou prezentaci škol),

InspIS SET (systém pro elektro-
nické testování) a InspIS E-LE-
ARNING (systém pro distanční
vzdělávání). Kurzy jsou určeny
pracovníkům mateřských, zá-
kladních i středních škol, jejich
konkrétní rozpis, včetně konkré-
tních termínů a míst konání, je k
dispozici na webových stránkách
České školní inspekce v záložce
„Informační systémy“.

| InspIS základem rezortního informačního systému

Informační systémy České školní inspekce jsou stále více využívány také ze strany jednotlivých škol, což byl jeden z cílů projektu NIQES i vývoje těchto systémů jako takového. Po úspěšném zavedení systémů InspIS SET (systém pro elektronické testování), InspIS ŠVP (podpora tvorby školních vzdělávacích programů) nebo InspIS PORTÁL (informace o školách) je nyní v popředí zájmu systém InspIS DATA, který byl vytvořen jako primární informační systém ČŠI pro sběr a vyhodnocení inspekčních dat. V tomto systému jsou povinně zaregistrovány všechny školy a školská zařízení, které jeho prostřednictvím plní část svých zákonných povinností vůči České školní inspekci.

Díky svému univerzálnímu pojetí však systém InspIS DATA může velmi efektivně sloužit nejen České školní inspekci nebo školám a školským zařízením, ale také jiným organizacím nebo agendám v rámci celého rezortu školství. O tom, že systém InspIS DATA se stane základem rezortního informačního systému, rozhodl již v minulých měsících ministr školství, mládeže a tělovýchovy.

Výhody systému InspIS

Systém umožňuje efektivně elektronicky a velmi rychle v čase různými metodami a nástro-

ji získat data od různých aktérů (školy, jejich ředitelé, pedagogičtí pracovníci, žáci, rodiče a další), v reálném čase tato data vyhodnocovat a hlavně přímo sdílet s jejich cílovými uživateli, což je podstatné zejména pro léta diskutované snížení administrativní zátěže na straně škol, které jsou mnohdy zahlceny různými sběry dat, která však nejsou sdílena, ale naopak často doptávána znovu jinými subjekty – v jiných informačních systémech, kterých je v rámci rezortu školství několik desítek.

Systém InspIS DATA se navíc již brzy (říjen 2015) dočká

tzv. integračního rozhraní, které umožní přímé napojení školních informačních systémů, s jejichž využitím bude možné univerzálně poskytovat některá data (nebo je získávat) přímo, bez nutnosti jejich vložení uživatelem na straně školy.

I to je důvodem zahájení debat o tom, jak prakticky v rámci celého rezortu školství využít systém, který byl pořízen s neomezenou licencí pro celý rezort, jako jeden ze základních modulů nově budovaného rezortního informačního systému. ...

Bc. Kamil MELICHÁREK
ředitel odboru ICT a hospodářské správy

| ČŠI diskutovala se zástupci ukrajinských škol a úřadů o inkluzivním vzdělávání

Náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys 11. června přijal delegaci pedagogů a úředníků z Ukrajiny. Hlavním tématem setkání byla problematika inkluzivního vzdělávání a vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Hosté byli seznámeni s přístupem ČŠI k těmto tématům, s její rolí v oblasti hodnocení a kontroly práva na vzdělání založeného na zásadách rovnosti, nediskriminace

a poskytování podpory dětem, žákům a studentům se SVP nebo nějakou formou znevýhodnění. Hosté se zajímali zejména o inkluzivitu českého vzdělávacího systému a také o snižování nerovností v něm. Živě byl diskutován také kariérní systém pro učitele i ředitele. Zavádění těchto systémů do praxe v ČR představila ředitelka Národního institutu pro další vzdělávání Helena Plitzová.

| InspIS PORTÁL využívají tisíce uživatelů měsíčně

Přes 1 500 mateřských, 1 700 základních, anebo více než 690 středních škol vyplnilo ke konci června 2015 svůj profil v informačním systému InspIS PORTÁL, který v loňském roce vyvinula ČŠI jako veřejnou platformu pro prezentaci škol a školských zařízení a pro sdílení informací s veřejností. Díky své hlavní přednosti, kdy na jednom místě shromažďuje souhrnné základní informace o tuzemských školách a školských zařízeních doplněných o inspekční zprávy ČŠI, získává čím dál větší oblibu nejenom mezi rodiči a žáky.

TEXT: Mgr. Gabriela FRANCOVÁ
kancelář náměstka ústředního školního inspektora

Měsíčně navštíví InspIS PORTÁL tisíce unikátních uživatelů. Jeho užitečnost si ověřili rodiče budoucích prvňáčků v době před konáním zápisů, na jaře pak třeba žáci současných 9. ročníků základních škol, kteří se rozhodovali o výběru vhodné střední školy.

Kromě mateřských, základních a středních škol systém obsahuje souhrnné údaje a charakteristiku poskytovaného vzdělávání také u konzervatoří, v základních uměleckých školách a vyšších odborných školách. Pokrývá však i střediska volného času, školská poradenská zařízení nebo jazykové školy s prá-

vem státní jazykové zkoušky. Při samotném vyhledávání je nutné vybrat z přednastaveného seznamu „druh školy“. Pak už záleží jen na uživateli, které další parametry ve formuláři uvedou. Pro vyhledávání středních a vyšších odborných škol připravila ČŠI samostatný vyhledávač. V něm je možné vybírat školy nejenom podle kraje/obce, kde sídlí, ale také podle skupiny oborů a oboru. Po vyplnění příslušného formuláře zadavatelem InspIS PORTÁL okamžitě vygeneruje přehled všech škol, které odpovídají zadaným kritériím.

Údaje do systému zadávají samy školy a školská zařízení (na základě dobrovolnosti). ČŠI za obsah vložený jednotlivými školami nemůže z pochopitelných důvodů ručit, nicméně jednotlivé položky průběžně kontroluje a v případě zjištěných nedostatků školy informuje. Vždy tedy záleží výhradně na zodpovědnosti samotných poskytovatelů vzdělávání, jestli a v jaké podobě informace do systému nahrají.

InspIS PORTÁL je dostupný na: <https://portal.csicr.cz/>. •••

AKTIVITY ČŠI V MEZINÁRODNÍM KONTEXTU

| Předsednictví České republiky v systému Evropských škol

Ve školním roce 2014/15, poprvé od doby, kdy Česká republika přistoupila k Úmluvě o Statutu Evropských škol a stala se rovnocenným členem velké rodiny poskytující vzdělání více než 25 tisícům žáků ze všech zemí Evropské unie, se naše země ujala předsednictví v Nejvyšší radě Evropských škol (dále NREŠ).

TEXT | PhDr. Dana MUSILOVÁ

národní inspektorka pro předškolní a primární cyklus Evropských škol

Přestože oficiálně předsednictví končí až 31. srpna 2015, již během červnového bilancování můžeme konstatovat, že naprostá většina úkolů předsednictví byla splněna a že české předsednictví lze již nyní hodnotit jako úspěšné.

Priority předsednictví ČR

Předsednictví pokrývá vždy jeden školní rok, členské země EU se střídají podle pořadí vycházejícího z abecedního názvu jednotlivých zemí v jejich mateřském jazyce. Česká republika převzala předsednictví po Bulharsku a navrhla prioritní oblasti a úkoly, které by měly být pod jejím vedením naplňovány. V pedagogické oblasti, která spadá do gesce ČŠI, byly stanoveny čtyři základní cíle, rozpracované do dílčích úkolů:

► *Profesní rozvoj a evaluace práce učitelů* (naplňování nových

učebních standardů, pilotování nových evaluačních nástrojů, reforma systému vzdělávání učitelů)

► *Systematické poskytování vysoce kvalitního vzdělávání* (revize a harmonizace učebních osnov a jejich řádná implementace v souladu s učebními standardy, dokončení tvorby nových nástrojů hodnocení pro celý systém, interní a externí evaluace škol)

► *Efektivní práce pracovních skupin* (efektivní řízení, spolupráce, transparentnost)

► *Implementace kurikula pro předškolní vzdělávání a další inovace v této oblasti*

Zapojení ČŠI do předsednictví

Před začátkem školního roku výše uvedené priority schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT). V říjnu 2014 pak byly představeny administrativním orgánům Ev-

ropských škol. Za jejich naplňování jsou zodpovědní členové tzv. české delegace v NREŠ, pracovníci odboru strategie a evropských záležitostí MŠMT a také ČŠI, k nimž se na rok předsednictví připojila předsedkyně maturitní komise, nominovaná z řad pedagogů Univerzity Karlovy. Prostřednictvím národních inspektorek byly naplňovány zejména priority v pedagogické oblasti.

Co se podařilo splnit

V průběhu roku se podařilo splnit řadu úkolů, za které Česká školní inspekce nesla odpovědnost. Největší pozornost byla věnována oblasti poskytování kvalitního vzdělávání, ve které byl také zaznamenán významný kvalitativní posun. Byla schválena společná struktura učebních osnov a z ní vyplývající revize a harmonizace učebních osnov

Evropská škola Brusel III
ILUSTRACNÍ FOTO | Václav Flegl, ČŠI

AKTIVITY ČŠI V MEZINÁRODNÍM KONTEXTU

s důrazem na vzdělávání založené na kompetencích, a to jak na primárním, tak na sekundárním cyklu Evropských škol. Tato revize již byla zahájena a bude pokračovat v příštích letech. S ní úzce souvisí reforma hodnocení žáků, která již probíhá na primárním cyklu. Tato reforma je založena na holistickém (celostním) přístupu k žákovi. Byl vytvořen komplexní systém hodnotících nástrojů, zahrnující vstupní diagnostiku, průběžné formativní hodnocení i pololetní a závěrečné hodnocení – vysvědčení, jehož principem je hodnocení osvojených kompetencí. Pro sekundární cyklus byla schválena nová hodnotící škála, která bude spolu s dalšími nástroji hodnocení postupně uváděna v platnost. Ruku v ruce s tímto procesem půjde i reforma maturitní zkoušky. Významným dlouhodobým úkolem je reorganizace studií na sekundárním cyklu.

V průběhu českého předsednictví probíhala zevrubná evaluace studia ve vyšších ročnících sekundárního cyklu, prováděná skupinou externích odborníků.

V oblasti profesního rozvoje a hodnocení práce učitelů bylo sledováno naplňování nových učebních standardů, byly pilotovány nové evaluační nástroje a schválena reforma dalšího vzdělávání učitelů všech cyklů.

Na základě externí evaluace činnosti pracovních skupin iniciovala Česká školní inspekce zahájení procesu zefektivnění činnosti těchto skupin, který bude založen na jejich projekto-

vém řízení. Všechny výše uvedené inovace včetně pokračování harmonizace vzdělávání v multikulturním systému EŠ by mělo do budoucna podpořit vytvoření pracovní skupiny pro překlad učebních osnov a klíčových dokumentů do jazyků EU a vytvoření vícejazyčného terminologického slovníku pojmů pro Evropské školy. Jeho vznik iniciovala předsedkyně maturitní komise a jejím prostřednictvím nabídla při tvorbě pomoc také Univerzita Karlova. Do této činnosti, přínosné pro celý systém Evropských škol, bude zapojena i ČŠI.

Odborné semináře na ČŠI

V dubnu 2015 se v Praze uskutečnilo jednání NREŠ i několika pracovních skupin. ČŠI poskytla prostory pro jednání inspektorů odpovědných za podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a pro jednání pracovní skupiny zaměřené na problematiku předškolního vzdělávání. Při této příležitosti byly Českou školní inspekcí uspořádány dva odborné semináře s výše uvedenou problematikou, aby se

zahraniční hosté mohli o svoje zkušenosti podělit s pracovníky ČŠI a dalších institucí v oblasti vzdělávání.

Zhodnocení předsednictví

Začátkem června se na MŠMT uskutečnilo setkání celé české delegace v NREŠ s generálním tajemníkem EŠ Kari Kivinenem, s jeho zástupcem a s představiteli Dánska a Německa, zemí, které budou Českou republiku v předsednictví následovat. Generální tajemník Evropských škol v průběhu jednání velmi pozitivně ocenil kvalitní přípravu českého předsednictví, hladký průběh všech jednání, dosažené výsledky, ale také kvalitu práce a mimořádné pracovní nasazení všech členů české delegace.

V létě čeká Českou školní inspekci provedení analýzy všech materiálů a detailní vyhodnocení výsledků českého předsednictví. V říjnu 2015 bude projednána závěrečná zpráva, včetně příslušných doporučení, která bude v prosinci předložena ke schválení Nejvyšší radě Evropských škol.

...

FOTO | Gabriela FRANCOVÁ, ČŠI

KONTROLNÍ ČINNOST ČŠI

| ČŠI se zaměřuje také na školní stravování

Kromě hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání ve školách vykonává Česká školní inspekce jako správní úřad s celostátní působností inspekční činnost také ve školských zařízeních, mezi něž patří i zařízení školního stravování.

TEXT | Ing. Alena FÜRSTOVÁ
metodička kontroly školního stravování

V rámci inspekční činnosti se ČŠI zaměřuje na všechny hlavní oblasti, které s poskytováním stravovacích služeb souvisí, jako je řízení činnosti školního stravování a s ním související plnění odpovědnosti za poskytování stravovacích služeb, včetně řádné evidence a výkaznictví, nabídka stravovacích služeb, jejich rozsah, včetně poskytování dietního stravování a doplňkových služeb, nutriční vyváženost a plnění výživových norem apod. Pozornost je věnována také personálnímu zajištění poskytování školního stravování, věkové struktuře a kvalifikaci personálu, dalšího vzdělávání kuchařek a kuchařů, odměňování, vybavenosti zaří-

zení školního stravování, činností realizovaným během prázdnin nebo bariérám, které omezují pracovníky zařízení školního stravování ve zlepšování kvality jejich práce. V rámci inspekční činnosti je prováděna také kontrola nakládání s finančními prostředky státu a ve vztahu ke školnímu stravování šetří ČŠI také nejrůznější stížnosti.

Problematické financování

Začátkem letošního dubna uložil ministr školství, mládeže a tělovýchovy, aby ČŠI zpracovala písemnou zprávu s vyhodnocením administrativních, právních a finančních podmínek zajištění školního stravování. Důvodem

byla skutečnost, že pravidla financování školního stravování jsou u veřejných a soukromých poskytovatelů stravovacích služeb nastavena odlišně (viz rámeček, pozn. red.), a lze se tedy odůvodněně domnívat, že odlišné financování nevede k rovným podmínkám a negarantuje efektivní a řízené nakládání s finančními prostředky státu.

ČŠI tedy provedla inspekční elektronické zjišťování v 6 521 zařízeních školního stravování, jehož cílem bylo ověřit, zda přihlášení ke školnímu stravování na začátku školního roku se v průběhu roku skutečně stravují v zařízeních školního stravování, a tudíž zda jsou finance na ně vynaložené využívány efektivně.

Problematické vykazování

Současná situace vykazování přihlášených strážníků a počtu uvařených a vydaných jídel, případně jídel odvezených do výdejen, je velmi nepřehledná a nejednoznačná, vykazuje rozdíly (mnohdy značné) mezi počtem přihlášených strážníků a počtem skutečně vydaných jídel.

Dotace na školní stravování nejsou v případě soukromých poskytovatelů v průběhu roku

ILUSTRACNÍ FOTO | Gabriela Francová, ČŠI

KONTROLNÍ ČINNOST ČŠI

s ohledem na skutečný počet vydaných jídel nijak upravovány (ke korekcím dochází pouze při změně počtu žáků přihlášených ke školnímu stravování, tedy v případě, kdy nějaký žák odejde ze školy).

V případě veřejných poskytovatelů jsou upravovány jen v některých krajích, přitom však v každém z nich odlišným způsobem a podle odlišných pravidel, která navíc nejsou státu zcela známa. Na úrovni krajů dochází také k rozdílům v průměrném platu na jednoho zaměstnance zařízení školního stravování, a to již při tvorbě normativu (rozdíl činí cca 1 800 Kč). Na úrovni systému tak zcela jednoznačně dochází k neefektivnímu vynakládání velkého množství finančních prostředků státu.

Problematické dotování

Celková dotace poskytovaná ze státního rozpočtu výlučně na zajištění školního stravování v základních a středních školách je ve výši 3,2 mld. Kč. Údaje zís-

kané formou inspekčního elektronického zjišťování potvrzují informace, které vyplývají z inspekční činnosti na místě.

Z výsledků je zřejmé, že financování školního stravování je založeno na počtu přihlášených strávníků a nezohledňuje skutečně realizované výkony. Zároveň ukazují na velké rozdíly ve financování v jednotlivých krajích, v personálních i materiálních podmínkách školních jídelen.

Závěry a doporučení

Na základě výše uvedených zjištění ČŠI doporučila novelizovat vyhlášku č. 492/2005 Sb., o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, ve výše uvedených intencích. Dále ČŠI doporučila systém poskytování financí pro zajištění školního stravování centralizovat, aby nedocházelo k regionálním disproporcím, zavést povinnou

elektronickou evidenci a výkaznictví (např. měsíčně) a povinné aktualizace údajů o skutečně vydaných jídlech ve vztahu k počtu přihlášených strávníků (např. čtvrtletně), zajistit přidělování financí pro zajištění školního

Jednotka výkonu „stravovaný“

Pro zařízení školního stravování je jednotkou výkonu „stravovaný“ uvedený ve školní matrice. Ve školní matrice, v souladu s § 28 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zapisují osoby, které jsou oprávněny čerpat služby příslušného školského zařízení. Zda a v jakém rozsahu služby skutečně čerpají, neumožňuje současné znění § 6 zákona č. 306/1999 Sb. odlišit. Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, upravuje v paragrafu 6 odst. 2 pravidlo poskytování dotace podle skutečného počtu jednotek výkonu uvedeného ve školní matrice pro příslušný školní rok (nejvýše však do kapacity školského zařízení zapsané ve školském rejstříku). Zákon tudíž pamatuje na situace, kdy se v průběhu školního roku mění počet stravovaných, tedy osob zapsaných ke školnímu stravování, neřeší však případné rozdíly mezi počtem formálně zapsaných strávníků, který je pro poskytování dotace rozhodující, a počtem strávníků, kteří skutečně čerpají služby školní jídelny.

Ani pro financování veřejných školních jídelen není možné se od počtu vykazovaných jednotek odchýlit, korekce se však provádějí alespoň prostřednictvím opravného koeficientu k normativu. Ten však není uplatňován plošně a řeší jen dílčí odchylky počtu vydaných jídel od počtu přihlášených ke stravování. Taková praxe tedy není vyhovující.

ILUSTRACNÍ FOTO | Gabriela Francová, ČŠI

KONTROLNÍ ČINNOST ČŠI

stravování zálohově a tyto zálohy na základě vykazovaných (např. čtvrtletně) aktualizací upravovat s respektem ke skutečnému stavu. ČŠI také navrhuje stanovit odpovídající standard kvality, jehož výsledkem by mělo být poskytování odpovídajících stravovacích služeb vyššímu počtu strávníků, včetně zajištění stravování pro strávníky s chronickým onemoc-

něním (např. bezlepková a šetřící dieta – rovné podmínky při hmotném zabezpečení, § 122, odst. 2 školského zákona) a minimální personální standard pro zajištění stability pracovních sil.

...

Pozn. red.: Analýza výsledků inspekční činnosti ve školních jídelnách ve školním roce 2014/2015 bude zveřejněna v listopadu ve Výroční zprávě ČŠI.

ČŠI V MEZINÁRODNÍM KONTEXTU

Aktivní spolupráce se zahraničními partnery

Také na mezinárodním poli hraje Česká školní inspekce aktivní roli. Zastupuje Českou republiku v některých orgánech OECD v oblasti vzdělávání, zajišťuje realizaci mezinárodních šetření, plní úkoly v systému Evropských škol i v rámci profesní organizace SICI (Stálá mezinárodní konference inspektorátů), jejímž je zakládajícím členem. Zároveň však výrazně podporuje a rozvíjí příhraniční spolupráci s partnerskými organizacemi v okolních státech.

TEXT | PhDr. Václav FLEGL
kancelář náměstka ústředního školního inspektora

Právě tato forma je vítaným přímým zdrojem nových poznatků z praxe inspektorátů, zejména v oblasti evaluace škol a jejího dopadu na zlepšování škol a školských zařízení. Nepochybnou výhodou partnerských projektů, na jejichž praktickém zajištění se podílejí zejména krajské inspektoráty České školní inspekce, je

možnost porovnání nástrojů inspekční činnosti při společně absolvovaných inspekčních návštěvách škol.

Dobré výsledky má například tradiční spolupráce s polským Kuratoriem oświaty v Katovicích, zajišťovaná Moravskoslezským inspektorátem ČŠI. Olomoucký inspektorát ČŠI zase zprostředkovává rozvoj vztahů s pracovníky Zemské školní inspekce rakouského Burgenlandu, Karlovarský inspektorát ČŠI pak spolupracuje v oblasti kontroly a hodnocení vzdělávání s bavorským Státním školským úřadem ve Wunsiedelu.

V poslední době výrazně pokročila příhraniční spolupráce České školní inspekce se slovenskou Štátnou školskou inspekciou (ŠŠI). V prosinci 2014 byl podepsán dvouletý projekt s názvem „Porovnání nástrojů inspekční činnosti“, zajišťovaný mj. Zlínským a Jihomoravským inspektorátem ČŠI. Projekt je realizován za finanční podpory SICI. Jedním z jeho hlavních cílů je posouzení rozdílů a identifikace silných, slabých stránek a příležitostí ke zlepšování obou institucí a jejich činnosti. Kromě odborných seminářů bude jeho výstupem také odborná studie. ...

PROJEKTOVÉ AKTIVITY ČŠI

Vzdělávací program pro ředitele škol

S rozšířením činností projektu *Kompetence III*, ke kterému došlo na podzim loňského roku, došlo mimo jiné k zahájení aktivity s názvem *Vzdělávací lídr*. ČŠI tak připravila vzdělávací program pro ředitele základních škol, který vychází z výsledků šetření TALIS 2013 a reaguje především na situaci ve vzdělávání ředitelů škol v oblasti pedagogického řízení školy. V současné době je praktická realizace tohoto programu dokončována a směřuje k závěrečnému vyhodnocení.

TEXT | PhDr. Václav TROJAN, Ph.D.
vedoucí katedry *Centrum školského managementu PedF UK* a odborný garant TALIS

Vzdělávací program byl sestaven takzvaně na míru potřebám a požadavkům ředitelů škol v oblasti pedagogického řízení škol. Na základě zjištění z mezinárodního šetření TALIS 2013 a podrobné diskuze projektového týmu byly stanoveny tři vzdělávací moduly – *Rozvoj sebe samých a druhých*, *Mentorské dovednosti vedoucích pracovníků* a *Vedení a řízení změny*. Tyto jednodenní moduly prakticky otevírající dveře do problematiky jsou doplněny úvodním setkáním a jednotlivými závěrečnými konferencemi. Pět prezenčních setkání bylo postupně doplňováno setkáními ve školách, každý účastník navštívil

dvě školy a na jedné se zúčastnil hospicace a jejího rozboru.

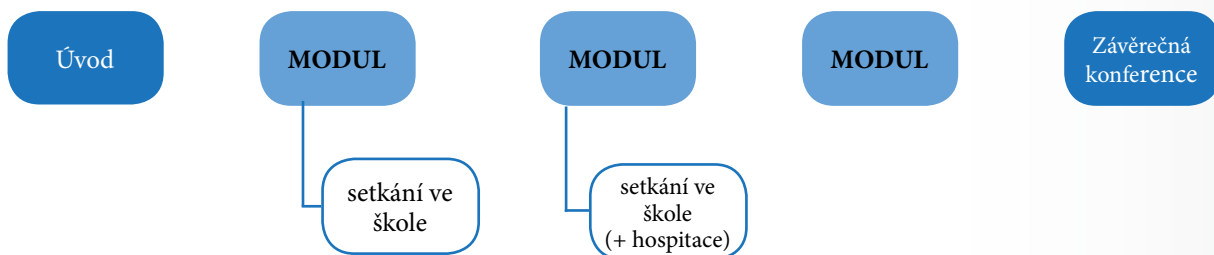
Struktura programu

Na úvodních setkáních byly účastníkům předány informace o projektu, o šetření TALIS, podrobně byl probrán celý program, včetně návštěv ve školách i jednotlivých hospicací a byly debatovány i okolnosti výběru témat na závěrečnou miniprezentaci. Jedním ze specifík tohoto programu je právě zpracování miniprojektu. Každý účastník měl v průběhu identifikovat ve své vlastní škole konkrétní místo či oblast, na které hodlá pracovat, kterou hodlá inovovat, zlepšit či

změnit. Jde tím pádem o řízení změny v praxi a jednotlivé vzdělávací moduly měly pomoci ředitelům si mnohé ujasnit. Účastníci mohli zpracovávat takové téma, kterému se chtějí věnovat buď přímo během realizace vzdělávacího programu, nebo v dohledné době. Nejde tedy o to, aby v aktuální chvíli něco násilně měnili ve své škole, ale potřebnou a žádoucí změnu si dobře připravili a byli připraveni na její řízení. Zpracovávaná témata se týkají právě pedagogického řízení školy.

V průběhu jednotlivých modulů byla vedená výuka přizpůsobena všem relevantním podmínkám zejména na úrovni vstupních

Vzdělávací lídr | struktura vzdělávacího programu ČŠI

PROJEKTOVÉ AKTIVITY ČŠI

znalostí a dovedností účastníků v oblasti kolegiální podpory. Lektor měl za úkol kombinovat teorii s praxí, využívat praktických zkušeností účastníků, dbát na přiměřenost a individuální přístup. Vzdělávání mělo výcvikový charakter, tj. obsahovalo teoretické vstupy, které byly střídány týmovou prací a řízenou diskuzí. Účastníci aktivně přicházeli s případy z vlastní řídicí praxe, které se mohly stát jedním z dalších východisek pro zpracování jejich osobního miniprojektu souvisejícího s probíranými tématy. Účastníkům bylo doporučeno samostudium relevantní odborné literatury a zadána témata pro přípravu na navazující diskuzní setkání.

Bližší k jednotlivým modulům

Rozvoj sebe samých a druhých – modul se věnoval těmto tématům: *Osobnost vedoucího pracovníka, Role vedoucího pracovníka, Styly vedení lidí a Obtíže ve vedení lidí*. Účastníci semináře porozuměli tomu, jaké osobnostní dispozice ovlivňují prožívání a chování lidí a jak tyto informace využít ke zkvalitnění vztahů s ostatními a zefektivnění jejich práce – tj. při spolupráci učitelů v pedagogickém sboru, při volbě výukových metod a strategií. Efektivní vedení týmů a lidí včetně osobního profesního růstu každého pracovníka ve

školství je klíčovou manažerskou dovedností, která určuje zdraví i úspěch organizace. Účastníci se naučili rozpoznávat, které předpoklady jednotlivých typů osobnosti jsou výhodou či nevýhodou k vedení kvalitního vzdělávání, a jaké metody a činnosti jsou pro ně nejvhodnější. Kvalitní rozvoj osobnosti především vedoucích pracovníků ve školství musí být soustavným, dlouhodobým a cílevědomým procesem. Správná sebereflexe je základním stavebním kamenem osobního i pedagogického růstu každého vedoucího pracovníka ve školství.

Mentorské dovednosti vedoucích pracovníků – tento modul byl koncipovaný zážitkově, jako vzájemné sdílení a podpora v mentorských dovednostech vedoucích pracovníků. Účastníci modulu získali orientaci v terminologii vztážené k různým formám kolegiální podpory a specificky k mentoringu, naučili se ovládat strategie, postupy a plánování různých forem kolegiální podpory, získali základní dovednost vést mentorský/supervizní rozhovor, způsoby dávání a přijímání zpětné vazby, a to vše pro oblast profesionálního rozvoje učitele i sebe sama. Základními tématy byly *Kolegiální podpora v profesním rozvoji, Role a osobnost poradce a mentora, Fáze mentoringu a Zavedení mentoringu ve školách*.

Vedení a řízení změny – modul reagoval právě na turbulentnost současného prostředí. Účastníci pochopili, jak na změny v současném světě a životě lidí reaguje školství prostřednictvím kurikulární reformy, seznámili se s obecnými zákonitostmi procesu změn, včetně typických reakcí lidí na změnu, seznámili se s postupy doporučovanými pro řízení změny, vyzkoušeli si některé činnosti, které souvisejí s efektivním řízením změny, osvojili si postup vedení změny vhodný pro školství. Identifikovali jedno slabé místo v životě své školy a navrhovali jednotlivé kroky jeho řešení. Rámcová témata *Změna jako jediná jistota, Odpor a jeho možná eliminace, Identifikace slabého místa ve škole a Řízení změny v praxi* byla aktuálně doplněna podle struktury účastníků, což se pochopitelně týká všech popsaných modulů.

Vzdělávací program byl sice poměrně krátký, v průběhu června již probíhají ve všech krajích ukončovací závěrečná setkání, a obsahoval veliké množství témat, je ale z pohledu řešitelského týmu chápán spíše jako součást mnohem delšího procesu kultivace ředitelů škol. Vzdělávací program bude využit pro další vzdělávací aktivity a zejména opětovně připomene účastníkům, že celoživotní vzdělávání a učení je zásadní částí práce každého pedagogického pracovníka, tím více ředitele školy. . . .

PROJEKTOVÝ ZÁMĚR ČŠI

Česká školní inspekce připravuje projekt „Komplexní systém hodnocení“

Česká školní inspekce jako národní autorita v oblasti hodnocení a kontroly podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání ve školách a školských zařízeních zapsaných do školského rejstříku i kvality a efektivity vzdělávací soustavy jako celku využívá při své činnosti nejrůznější metody, postupy a nástroje.

TEXT | PhDr. Ondřej ANDRYS, MAE
náměstek ústředního školního inspektora

V rámci projektu Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy v České republice (NIQES) řadu z těchto metod, postupů a nástrojů Česká školní inspekce inovovala a vyvinula také některé zcela nové, které dosud k dispozici nebyly. Stále však existuje několik oblastí, pro něž Česká školní inspekce adekvátní metodické a nástrojové portfolio nemá.

Proto bylo na základě dohody s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy a v souladu s obsahem Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání přistoupeno k přípravě nového systémového projektu, jehož cílem je tuto mezeru zaplnit. Připravovaný projekt s názvem Komplexní systém hodnocení tak bude pokračovat ve vývoji těch metod, postupů a nástrojů, které pro komplexnost hodnocení kvality počátečního vzdělávání dosud chybějí (v projektu NIQES ani jinde nebyly řešeny, a tudíž ani vyvinuty).

Realizací projektu dojde k propojení externího a interního hodnocení škol a vybraných škol-

ských zařízení na všech úrovních, tedy na úrovni hodnocení vzdělávací soustavy České republiky, kde je externí hodnocení vykonáváno prostřednictvím mezinárodních šetření (PISA, PIRLS, TIMSS, ICILS, TALIS apod.) a interní hodnocení v tomto kontextu realizuje ČŠI, a na úrovni hodnocení školy, kde externí hodnocení zajišťují Česká školní inspekce a zřizovatel a interní hodnocení je prováděno autoevaluačními nástroji. Zároveň vzniknou metodické materiály pro práci s modelem tzv. kvalitní školy, který byl připraven v rámci projektu NIQES, i desítky příkladů inspirativní praxe. Smyslem těchto aktivit je neustálé posilování formativních aspektů ve vzdělávání a poskytování metodické podpory ve vzdělávání.

Vytvořeny budou také nové metody, postupy a nástroje pro hodnocení těch částí národního kurikula, pro něž dosud adekvátní nástroje k dispozici nejsou. Půjde zejména o nástroje pro hodnocení klíčových kompetencí a pro zohledňování socioekonomického zázemí na úrovni žáka

i školy, s cílem monitorovat úroveň spravedlivosti ve vzdělávání a ve snaze účinně bránit nerovnostem. Inovovány budou nástroje pro ověřování výsledků vzdělávání a pro zajištění korelace socioekonomických a teritoriálních vlivů s podmínkami, průběhem a výsledky vzdělávání.

V rámci připravovaného projektu je počítáno také s realizací důsledných analýz dat z národních i mezinárodních šetření, kterými Česká školní inspekce (a širěji Česká republika) disponuje, s cílem poskytovat interpretace dat z různých úhlů pohledu, na základě multioborového a interdisciplinárního přístupu. Zásadním přínosem tak budou relevantní analytické zprávy, které budou velmi dobře využitelné na různých úrovních řízení počátečního vzdělávání a zejména pak pro tvůrce vzdělávacích politik.

Vyvinuté hodnotící postupy, metody a nástroje budou systematicky implementovány do přímé praxe jednotlivých článků systému vzdělávání v České republice, provedeno bude také důsledné vzdělávání těch akté-

PROJEKTOVÝ ZÁMĚR ČŠI

rů, kteří budou s novými metodami, postupy a nástroji v rámci systému pracovat. Projekt podpoří spolupráci škol, zřizovatelů a ostatních partnerů na daném území při přípravě a realizaci společných aktivit zaměřených na zvyšování kvality vzdělávání, s ohledem na podporu spravedlivého přístupu ke vzdělávání a s ohledem na posílení dovedností v oblasti strategického řízení vzdělávacího procesu na všech úrovních.

Projekt kromě výstupů projektu NIQES využije také všechny relevantní a související výstupy z projektů dosud realizovaných v rámci končícího Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a naváže na dosavadní účast v jednotlivých cyklech stěžejních mezinárodních šetření výsledků žáků. Trvalá udržitelnost projektu bude zajištěna užíváním zavedených metod, postupů a nástrojů všemi aktéry podílejícími se na realiza-

ci počátečního vzdělávání, jejich implementací do hodnotících činností České školní inspekce i do vlastního hodnocení škol. Většina projektových výstupů bude konstruována tak, aby byla využitelná nejen pro hodnocení vzdělávání ze strany České školní inspekce, ale také v přímé praxi ostatních článků tvořících české počáteční vzdělávání.

Projekt počítá s pětiletou realizací a s rozpočtem ve výši cca 250 000 000 Kč. ...

JEDNÁNÍ ČŠI

Konzultace s představiteli pedagogických fakult

Ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal a jeho náměstek Ondřej Andrys se 28. května setkali s vedoucími představiteli pedagogických fakult z Masarykovy univerzity v Brně, Ostravské univerzity v Ostravě, Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Západočeské univerzity v Plzni a Univerzity Hradec Králové.

V průběhu jednání byla detailně představena koncepce, taktiky a orientace inspekční činnosti, včetně metod, postupů a nástrojů pro hodnocení kvality a efektivity vzdělávání. Zástupci fakult byli seznámeni s nástroji využitelnými přímo jednotlivými školami nebo přímo jednotlivými pedagogy v rámci jejich vzdělávací praxe a došlo i na prezentaci informačních

systemů, které ČŠI vyvinula a využívá při své činnosti, z nichž většina je už k dispozici k využití také v přímé praxi jednotlivých škol.

Představitelům pedagogických fakult byl zároveň prezentován model kvalitní školy a návrh inovovaných kritérií pro hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně

dalších nástrojů, které budou implementaci kritérií doprovázet. Zástupci ČŠI se s představiteli pedagogických fakult rovněž dohodli na užší spolupráci při přípravě učitelů, zejména v oblasti seznamování s činností, metodami, postupy a nástroji České školní inspekce a v oblasti hodnocení kvality a efektivity vzdělávání. ...

ILUSTRACNÍ FOTO | Lucie Kovaříková, ČŠI

ZAPOJENÍ ČŠI DO MEZINÁRODNÍCH AKTIVIT

| Česká školní inspekce hostila setkání národních koordinátorů mezinárodního šetření TIMSS 2015

Celkem 140 zástupců ze 45 států se ve dnech 9. – 13. března 2015 účastnilo pražského setkání národních koordinátorů TIMSS 2015, mezinárodního šetření, které ve čtyřletém intervalu mapuje podmínky, průběh a výsledky vzdělávání v matematice a v přírodních vědách na prvním stupni základních škol. Ve spolupráci s Mezinárodní asociací pro hodnocení výsledků vzdělávání (IEA), sídlící v americkém Bostonu, setkání organizovala Česká školní inspekce, která v ČR mezinárodní šetření výsledků žáků realizuje.

TEXT | Mgr. Hana NOVOTNÁ, M.A.
kancelář náměstka ústředního školního inspektora

Během jednání byli národní koordinátoři seznámeni s procesem ověřování výsledků a vyhodnocování testů (tzv. kódování), navržena byla také doporučení, jak se získanými daty zacházet. Nutnost jednotného přístupu při vyhodnocování žákovských od-

povědí dokládá mimo jiné fakt, že testy jsou překládány do 44 různých jazyků. Na jednání byla zmíněna také Mezinárodní zpráva z testování TIMSS 2015, která bude zveřejněna až v listopadu 2016. Na jejím základě následně každý zúčastněný stát zveřejní své národní zprávy.

Výsledky mezinárodního srovnávání žáků představují důležitou informaci pro tvůrce vzdělávacích politik, akademickou sféru či další odborníky na vzdělávání, ale také pro žáky, školy

a širší veřejnost. ČŠI je využívá k dalším sekundárním analýzám, které tak jedinečně doplňují informace týkající se hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v jednotlivých školách a školských zařízeních. Zároveň jsou i vhodným příspěvkem k výpovědi o vzdělávací soustavě jako celku.

Letos se v České republice do šetření TIMSS zapojilo celkem 160 škol. Testování probíhalo od 4. do 29. května (viz článek na str. 11 - 12). ...

| Praha byla vybrána pro strategickou poradu SICI

Ve dnech 4. až 5. května proběhlo v Praze strategické jednání Výkonného výboru Stále mezinárodní konference inspektorátů (SICI). Pozváno bylo 12 klíčových spolupracovníků SICI a zástupců školních inspektorátů z Německa, Srbska, Belgie, Norska, Malty, Skotska, Anglie, a Holandska a České republiky.

Cílem jednání, které organizačně zajišťovala ČŠI ve spolupráci se SICI, bylo dohodnout se na dalším směřování SICI. Během

dvoudenní intenzivní diskuse se účastníci shodli na tom, že je třeba rozšířit současné tři základní cíle SICI (výměna zkušeností, podpora profesního rozvoje školních inspektorů, podpora bilaterálních projektů). SICI sdružuje v současné době 35 národních a regionálních inspektorátů. Třicet pět školních inspektorátů již představuje podstatný hlas ve vzdělávací politice, přičemž jimi získaná a analyzovaná data vyprávějí o školách a kvalitě vý-

uky napříč evropskými státy. Je žádoucí, aby jak přední činitelé evropské vzdělávací politiky, tak akademická sféra a odborná veřejnost byli s výsledky práce SICI průběžně seznamováni a zároveň naslouchali oficiálním doporučením SICI.

ČŠI je členem SICI od roku 1995 a patří mezi základající členy. Díky své aktivní roli má ČŠI svého zástupce ve Výkonném výboru této instituce. ...

[|hn|](#)

PROJEKTOVÉ VÝSTUPY ČŠI

| Metodické publikace České školní inspekce

V rámci projektu NIQUES byly Českou školní inspekcí vydány v knižní podobě dvě publikace určené učitelům a ředitelům škol i širší odborné veřejnosti.

TEXT | Mgr. Jaroslav FALTÝN
vedoucí oddělení profesního rozvoje

Na jaře vydala ČŠI odbornou publikaci **Hodnocení výsledků vzdělávání didaktickými testy**, kterou pro Českou školní inspekci zpracoval kolektiv autorů působících na Ústavu výzkumu a rozvoje vzdělávání Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Smyslem publikace je podat učitelům a ředitelům škol ucelený soubor informací o didaktických testech a o jejich specifické roli v hodnocení výsledků vzdělávání. Práce je členěna do kapitol analyzujících hodnocení ve vzdělávání, hodnocení výsledků vzdělávání ve výuce, hodnocení výsledků vzdělávání prostřednictvím standardizovaných zkou-

šek, vývoj a náležitosti kvalitního testu, evaluační nástroje ČŠI a interpretaci výsledků. Určena je učitelům, ředitelům i zřizovatelům škol, tvůrcům vzdělávacích politik i hodnotitelům na všech úrovních vzdělávací soustavy.

Autoři uvádějí, že „testy se začínají v našich školách vyskytovat čím dál častěji, ať už z iniciativy samotných učitelů a ředitelů, nebo z iniciativy úředníků. Je tedy důležité, aby učitelé a ředitelé dobře rozuměli tomu, jak vypadá kvalitní test a co může nebo nemůže vypovědět o práci žáka a učitele“.

Publikace nemá ambici naučit čtenáře vytvářet testy, ale rozumět jim i (složitému) procesu jejich vývoje. Jedna z kapitol seznamuje čtenáře s vlastním praktickým přínosem ČŠI, tedy s nástroji hodnocení vyvíjenými v rámci projektu NIQUES. Uveden je jejich popis, ale i myšlenková východiska nebo doporučení pro jejich praktické použití. Ačkoliv ústředním tématem publikace jsou didaktické testy, neznamená to, že by zůstala stranou otázka hodnocení, které nelze uskutečnit prostřednictvím kognitivního testu. Text vysvětluje rozdíl mezi

formativním a sumativním hodnocením a zdůrazňuje důležitost hodnocení podporujícího učení. Zahrnutý jsou zde i konkrétní příklady kvalitního formativního hodnocení.

Jedná se o významný, odborně fundovaný příspěvek do diskuze o otázkách hodnocení ve vzdělávání prostřednictvím testování na všech hlavních úrovních vzdělávací soustavy. Obdobná komplexní publikace zaměřená na hodnocení v česky psané odborné literatuře dosud chyběla. Publikace mimoděk dokládá důležitý systémový dopad projektových aktivit ČŠI v oblasti vývoje a využívání didaktických testů v posledních letech. Brožura má reprezentativní formát A4 a obsahuje množství příkladů konkrétních testových úloh. Vydání této publikace je pak dalším příspěvkem České školní inspekce směřujícím k metodické podpoře škol a k posilování významu formativních aspektů vzdělávání.

Publikace je v elektronické verzi k dispozici na webových stránkách České školní inspekce. V případě zájmu lze požádat také o zaslání tištěné verze. ...

PROJEKTOVÉ VÝSTUPY ČŠI

| Metodické příručky pro práci s informačními systémy

Řadu praktických metodických příruček pro učitele věnovaných novým informačním systémům InspIS, které Česká školní inspekce v uplynulém období vydala a distribuovala zejména prostřednictvím vzdělávání v mobilních vzdělávacích centrech České školní inspekce k potenciálním uživatelům, uzavřel na jaře manuál k modulu InspIS SET e-learning.

Záměrem příručky je podat uživatelům srozumitelně a jed-

noduše přehled a návod k využití všech funkcionalit, které nabízí e-learningový modul inspekčního systému elektronického testování InspIS SET. Publikace je určena všem učitelům, kteří se chtějí zabývat tvorbou e-learningových kurzů pro své žáky. Pro přípravu e-learningových kurzů, úloh nebo domácích úkolů pro žáky potřebují učitelé vedle dovedností didaktického zpracování učiva zvládnout funkce a využít možnosti nástrojů e-le-

arningu. Právě to nová příručka umožňuje. Praktický manuál byl vydán v menším akčním formátu B5, obsahuje přes 80 návodných náhledů do popisované aplikace.

Všechny metodické příručky pro učitele určené k práci s informačními systémy České školní inspekce jsou ke stažení na webových stránkách ČŠI. V případě zájmu lze rovněž požádat o tištěnou verzi. ...

ODBORNÉ SEMINÁŘE ČŠI

| Mezinárodní semináře jako součást českého předsednictví v systému Evropských škol

V rámci předsednictví České republiky v systému Evropských škol uspořádala Česká školní inspekce dva odborné semináře s mezinárodní účastí.

Integrace a inkluze - zkušenosti z Evropských škol a evropských zemí | 12. května 2015

Seminář poskytl účastníkům z řad zástupců škol a školských zařízení, odborných školských asociací, neziskových organizací, akademického sektoru, školských odborů, dále zástupci institucí veřejné správy, mj. MŠMT, ČŠI, Kanceláře veřejného ochránce práv, Úřadu vlády ČR a Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR přehled o aktuálních přístupech k problematice inkluze, integrace a vzdělávání dětí a žáků se SVP v širším slova smyslu, se zaměřením na etnic-

ká, sociální, kulturní nebo teritoriální specifika, která je třeba při vzdělávání zohledňovat.

Kromě našich odborníků (D. Musilová, inspektorka pro předškolní a primární cyklus EŠ, J. Straková, Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání PedF UK) vystoupili také zahraniční hosté ze Švédska, Portugalska a Finska. V závěrečné části semináře jeho účastníci diskutovali s domácími i zahraničními experty o různých aspektech podpory poskytované žákům se SVP a o aplikovatelnosti zahraničních zkušeností do české vzdělávací praxe.

Vzdělávání dětí v mateřských školách | 3. června 2015

Více než 60 hostů z řad inspekčních pracovníků ČŠI zástupců škol a školských zařízení, odborných školských asociací, neziskových organizací, akademického sektoru, školských odborů i rezortních organizací MŠMT a zahraničních hostů se věnovalo hlavním principům předškolního vzdělávání ve specifickém prostředí Evropských škol.

Diskuze byla zaměřena zejména na možné přístupy, které by bylo možné implementovat do systému předškolního vzdělávání v České republice. ...

NOVINKY VE ŠKOLSKÉ LEGISLATIVĚ

Právní aktuality

V červnovém Informačním bulletinu ČŠI přinášíme ve stručné formě přehled schválených právních předpisů z oblasti školství za uplynulé období. Jde nepochybně o užitečnou pomůcku všem vedoucím pracovníkům škol a školských zařízení, neboť zároveň představujeme také předpisy, které teprve procházejí legislativním procesem.

TEXT | Mgr. Helena ZRŮSTOVÁ
právníčka oddělení kanceláře úřadu

Schválené právní předpisy

- **Zákon č. 82/2015 Sb.**, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, nabyt účinnosti 15. ledna 2015 s výjimkou některých ustanovení, která pak nabývají účinnosti dne 1. září 2015 a 1. září 2016.

§§§

- **Vyhláška č. 3/2015 Sb.**, o některých dokladech o vzdělání, nabytá účinnosti 15. ledna 2015. Upravuje obsah, formu a vzory některých dokladů o vzdělávání. Nově mohou doklady obsahovat QR kód.

§§§

- **Vyhláška č. 17/2015 Sb.**, kterou se mění vyhláška číslo 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů, nabytá účinnosti dne 1. února letošního roku.

Tato novela opravňuje provozovatele stravovacích služeb poskytovat dietní stravování. Výběr potravin, receptur, sestavení jídelního lístku a způsob přípravy jídel vydávaných v rámci dietního stravování musí provádět nutriční terapeut.

V legislativním procesu

- **Návrh novely zákona o pedagogických pracovnících**, sněmovní tisk č. 407. Pokud bude návrh schválen, pracovní poměr na dobu určitou s pedagogickými pracovníky bude muset být uzavřen minimálně na dvanáct měsíců. Z tohoto pravidla budou jen úzce vymezené výjimky. Změna by měla zabránit záměrnému zaměstnávání pedagogických pracovníků pouze na období školního vyučování. Návrh již prošel prvním čtením v Poslanecké sněmovně.

§§§

Metodika

Pomůcka pro ředitele škol při tvorbě školního řádu

Dne 22. května 2015 byla MŠMT vydána metodika, která si klade za cíl usnadnit ředitelům škol proces tvorby školního řádu, a to tak, aby byl funkční a v souladu s právními předpisy. Metodická příručka připomíná základní obsahové a obecné náležitosti školního řádu. Doporučuje způsob úpravy některých situací, které nevyplývají úplně jasně ze zákona. V neposlední řadě také obsahuje právní výklad sporných bodů, se kterými se ředitelé mohou při tvorbě školního řádu setkat.

Dokument není pro školy závazný. Ředitel školy není povinen upravit všechny zde uvedené oblasti a není povinen je upravit právě zde navrženým způsobem. Na druhou stranu doporučené postupy odpovídají právním předpisům a byly diskutovány s širokou odbornou veřejností jako vhodné. Pokud je tedy ředitel školy využije, i ČŠI je bude posuzovat jako vyhovující. Metodika může být ČŠI dále využita v rámci návrhů na zlepšení stavu, setká-li se s nejednoznačnou úpravou školního řádu ve škole apod.

Metodická pomůcka pro ředitele škol je dostupná na webových stránkách MŠMT: <http://www.msmt.cz/file/35220/>.

Pomůcka pro ředitele škol při tvorbě školního řádu	
	čj. MSMT-1086Z/2015 V Praze dne 22. května 2015
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (ministerstvo) vydává pomůcku určenou ředitelům škol jako obecné doporučení, které má usnadnit proces tvorby školního řádu, jenž by splňoval nároky na funkčnost, úplnost a vnitřní konzistenci a byl konformní s obecně závaznými právními předpisy. Pomůcka je společná pro všechny druhy škol s tím, že některá témata jsou využitelná pouze pro některé druhy škol. Nejedná se o závazný předpis nebo nařízení.	
1. Zásady pro tvorbu školního řádu	
Při tvorbě školního řádu by měly školy vycházet z následujících požadavků.	
a) Obecné požadavky	
<ul style="list-style-type: none"> • Normativnost - Školní řád, vyjma preambule či úvodních ustanovení, by měl obsahovat konkrétní pravidla, jimiž se děti, žáci, studenti, zákonní zástupci a zaměstnanci školy mají řídit, nikoli proklamativní ustanovení. • Srozumitelnost - je třeba přihlížet k věku dětí, žáků a studentů a jejich rozumové vyspělosti, neboť jsou hlavními adresáty školního řádu. • Vnitřní provazovanost a bezrozporovost. • Stručnost - je třeba formulovat jasná a konkrétní pravidla a vyvarovat se přímo nesouvisejících, vysvětlujících či jiných komentářů. • Přehlednost. • Upřednostňovat pozitivní formulace. 	
b) Zvláštní požadavky	
<ul style="list-style-type: none"> • Zbytečné nepřepískovat ustanovení zákona či jiných právních předpisů, popř. vymout určitá konkrétní pravidla, je-li vhodné a účelné s nimi žáky, studenty a zákonné zástupce seznámit. • Uvažit, kdy je žádoucí stanovit přesná pravidla, a kdy je naopak vhodné uvést obecnější ustanovení, obecnější díkce umožňuje zohlednit specifické okolnosti a ponechává řediteli školy prostor pro zhodnocení konkrétního případu a pro rozhodnutí o jeho řešení. 	
c) Právní požadavky	
<ul style="list-style-type: none"> • Respektovat obecně závazné právní předpisy - Školní řád jako vnitřní předpis školy musí být vydán nejen v souladu s právními předpisy (tj. nesmí obsahovat ustanovení, která jsou v rozporu s právními předpisy), ale rovněž v jejich mezích (tj. nemůže svým adresátům zakotvovat takové povinnosti, které nemají oporu v právních předpisech). • Působnost školního řádu se může zásadně vztahovat jen k činnostem školy, tj. k samostatnému poskytování vzdělávání, které se odehrává zep. při vyučování a na dalších akcích pořádaných školou (školní výlet, exkurze, lyžařský výcvik); nelze upravovat např. volný čas dětí, žáků a studentů či jiné skutečnosti, které s činností školy nebo s prostory školy nemají přímou souvislost. Někdy se školní družiny, školní jídelny apod., poskytování služeb v těchto školských zařízeních se řídí jejich vnitřním řádem. 	

NOVINKY VE ŠKOLSKÉ LEGISLATIVĚ

| ČŠI je ve smyslu zákona o státní službě služebním úřadem

Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, jenž nabyl účinnosti 1. ledna 2015 s výjimkou několika ustanovení, která nabývají účinnosti dnem vyhlášení zákona, zásadním způsobem mění postavení zaměstnanců státní správy, včetně zaměstnanců ČŠI. Překlopení většiny zaměstnanců ČŠI do režimu zákona o státní službě nastane v nejbližších měsících.

Novému režimu odpovídá také nově vydaná systemizace, stabilizace

struktury, pozic a požadavků na budoucí státní zaměstnance, včetně školních inspektorů a kontrolních pracovníků. Bylo přijato přes dvacet nových školních inspektorů, kteří doplní tým ČŠI a umožní dále pokračovat v nastaveném směru specializace inspekčních pracovníků a vytváření nadregionálních týmů.

Postupné rozšiřování týmu inspekčních pracovníků je vynu-

ceno též novými požadavky na výkon inspekční činnosti: viz nově zavedené hodnocení dle akreditovaných vzdělávacích programů pro vyšší odborné vzdělávání (zákon č. 82/2015 Sb.), důraz na sledování činnosti školských poradenských zařízení i poradenských pracovišť (akční plány inkluzivního vzdělávání apod.), ale také chystaný zákon o návykových látkách. ...

| Nové kompetence a úkoly České školní inspekce

- ČŠI podle zákona č. 82/2015 Sb., od 1. května 2015 může zjišťovat a hodnotit podmínky, průběh a výsledky vzdělávání nejen podle příslušných školních vzdělávacích programů, ale i podle akreditovaných vzdělávacích programů. V její kompetenci tedy bude hodnocení vzdělávání na vyšších odborných školách.

- V souladu se zákonem o návykových látkách, který v sou-

časné době prochází schvalovacím procesem v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, bude mít Česká školní inspekce možnost kontrolovat dodržování tohoto zákona ve všech školách a školských zařízeních. Konkrétně bude mít ve své působnosti části týkající se prodávání tabákových výrobků a alkoholických nápojů ve školách a školských zařízeních a na akcích, které jsou

danou školou nebo školským zařízením pořádány.

Zjistí-li Česká školní inspekce nedodržení zákona, může v odůvodněných případech uložit pokutu až do výše 800 000,- Kč, ale také uložit zákaz činnosti až na dva roky. Česká školní inspekce může zároveň také ukládat pokuty, pokud konkrétní školy a školská zařízení nezajistí dodržování zákazu kouření. ...

| Inspektoři sledovali průběh maturit

Ve spolupráci s Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání a Národním ústavem pro vzdělávání provedla ČŠI v květnu a červnu letošního roku inspekční činnost zaměřenou na organizaci a průběh závěrečné zkoušky podle jednotného zadání a průběh a organizaci maturitní zkoušky.

Závěrečné zkoušky kontrolovali inspektoři ve 110 středních školách. K porušení právních předpisů došlo jen ojediněle (např.

v organizaci písemné zkoušky a ve jmenování členů zkušební komise ředitelem školy).

Průběh a organizace maturity byla sledována cca ve 140 středních školách. U 15 z nich bylo zjištěno porušení právních předpisů. Nejčastěji se jednalo o nedostatky v personálním zajištění, organizaci a průběhu a vedení dokumentace k didaktickým testům a písemným pracím ve společné části maturity. U úst-

ních zkoušek profilové části šlo o nedostatky v organizaci, průběhu a hodnocení zkoušek a ve stanovení obsahu (témat) zkoušek. Jen ojediněle bylo zjištěno porušení organizace praktické zkoušky.

Přítomnost inspekčních pracovníků ČŠI byla zároveň důležitým preventivním prvkem pro zajištění korektního průběhu jednotlivých zkoušek. ...

Mgr. Vladislava COUFALOVÁ, MBA
ředitelka odboru inspekční činnosti

KRÁTCE Z INSPEKCE

ČŠI mapuje zahraniční zajímavosti ze vzdělávání

PŘEHLED VYBRANÝCH INFORMACÍ A ZAJÍMAVOSTÍ ZE ZAHRANIČÍ 5 2015 K V E J E N

Které země jsou nejlepší a hlediska dovednosti a vzdělání?
Which country comes top for skills and education?
Světové ekonomické fórum (World Economic Forum) | 13. 5. 2015

Evropa dominuje světové tabulce států pro znalosti a vzdělání jejich populace. V Top 10 má zastoupení sedmi států ČR mezi nimi není, dále jsou tam Japonsko, Nový Zéland a USA. Mezi nejlepšími deseti není zastoupena žádná země Středního Východu, Afriky ani Latinské Ameriky.

Abstraktem vedoucím odborného lobistického ze 124 ekonomických hodnocení ve Zprávě o lidských zdrojích (Human Capital Report 2015; <http://www.euroforum.com/~/media/2015/05/hcr2015.pdf>) je Finsko. Tato země je nejlepší v kvalitě základních škol, úrovni gramotnosti mateřské a střední, se kterou mohou podnikatelé najít kvalifikovanou pracovní sílu. Na druhém místě je Norsko, třetí je Švýcarsko.

Uvahy o vzdělávání – nová publikace
Rethinking Education. Towards a global common good?
UNESCO | 13. 5. 2015

Žijeme ve světě charakterizovaném změnami, komplexností a paradoxy. Tyto změny jsou signálem nutnosti vytvořit nový globální kontext pro učení se zisanými důsledky pro vzdělání. Vydávaje to, aby se znovu zvážil účel vzdělávání a organizace učení. Komplexnost dnešního světa vyžaduje komplexní přístup ke vzdělávání, politice založené na kritickém pochopení způsobu, jímž se vědomosti vytvářejí, rozšiřují, získávají, oceňují a využívají. Je rovněž zapotřebí rozvinout etické principy, které podle kterých se vzdělání a vědomosti používají za společné dobro.

Z níže uvedeného zdroje lze stáhnout celou publikaci.

Školní reforma ve Finsku: méně oborů, více vědění
Schulreform in Finnland: weniger Fächer, mehr Wissen
Der Spiegel | 30. 4. 2015

Od zavedení testování PISA platí Finsko za školou laborantní zemi. Nyní dokončí reformu, která má být méně předmětově výsky, více prospívající kompetenci. Žáci dokonce mohou promlouvat i do změn.

Každá zpráva o finském školním systému je posazena sledování v jiných zemích. Testování se nepočítá a výsledky v neprospěch testování PISA, ale o základní reformu, která vstoupí v platnost letos v srpnu. Více pedagogů: dále ztenčují hranice mezi jednotlivými předměty a naučit žáky pracovat samostatně. Tímto o vlastní odpovědnosti není nikdy řeč. Převládá, ale pokud se bude důsledně dodržovat, může se změnit. Ve střední škole není již nářad obsah, ale žáci si mají vypracovat spíše širokou paletu schopností. Život není jen matematická, fyzika a další předměty, ale stádně se z výhledu učí: říká jeden z autorů reformy.

Už od října 2014 vydává ČŠI na svých webových stránkách elektronický dokument s názvem *Přehled vybraných informací a zajímavostí ze zahraničí*. Jde o měsíčník, který pravidelně přináší souhrn vybraných zajímavostí ze zahraničních internetových zdrojů (především anglických a německých). Zpracovávají jsou zejména vybrané informace z oblasti hodnocení kvality procesů ve vzdělávání (např. externí evaluace/autoevaluace), výsledků vzdělávání žáků (např. standardizované testování, vlastní hodnotící ná-

stroje školy či učitele apod.) nebo informace týkající se posuzování různých metod výuky. Důležitým zdrojem informací jsou webové stránky OECD, SICI, zahraniční zpravodajské weby a internetové stránky nejrozličnějších relevantních aktérů ve vzdělávání. Pod každou anotací článku je přitom uveden hypertextový odkaz na původní text.

Měsíční Přehled zahraničních aktualit naleznete ve formátu PDF na webu ČŠI v záložce Dokumenty. [| gf |](#)

ORGANIZACE ŠKOLNÍHO ROKU 2015/2016	
Zahájení školního vyučování	1. 9. 2015 (út)
Podzimní prázdniny	29. 10. - 30. 10. 2015 (čt, pá)
Vánoční prázdniny	23. 12. 2015 (st) - 3. 1. 2016 (ne)
Pololetní prázdniny	29. 1. 2016 (pá)
Jarní prázdniny (okresy, obvody hl. města Prahy)	
Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín, Praha-východ, Praha-západ, Mělník, Rakovník, Plzeň-město, Plzeň-sever, Plzeň-jih, Hradec Králové, Teplice, Nový Jičín	1. 2. - 7. 2. 2016
Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec, Semily, Havlíčkův Brod, Jihlava, Pelhřimov, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Písek, Náchod, Bruntál	8. 2. - 14. 2. 2016
Mladá Boleslav, Příbram, Tábor, Prachatice, Strakonice, Ústí nad Labem, Chomutov, Most, Jičín, Rychnov nad Kněžnou, Olomouc, Šumperk, Opava, Jeseník	15. 2. - 21. 2. 2016
Benešov, Beroun, Rokycany, České Budějovice, Český Krumlov, Klatovy, Trutnov, Pardubice, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Ostrava-město	22. 2. - 28. 2. 2016
Praha 1 až 5, Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov, Znojmo, Domažlice, Tachov, Louny, Prostějov, Karviná	29. 2. - 6. 3. 2016
Praha 6 až 10, Cheb, Karlovy Vary, Sokolov, Nymburk, Jindřichův Hradec, Litoměřice, Děčín, Přerov, Frýdek-Místek	7. 3. - 13. 3. 2016
Velikonoční prázdniny	24. 3. - 25. 3. 2016 (čt, pá)
Ukončení školního vyučování	30. 6. 2016 (čt)
Hlavní prázdniny	1. 7. (pá) - 31. 8. 2016 (st)
Zahájení školního roku 2016/2017	1. 9. 2016 (čt)